

Diari Oficial del Consell General

Any 2022 – VIII Legislatura – Núm. 7/2022

Sessió ordinària celebrada el dia 17 de març del 2022

El dia 17 de març del 2022, dijous, es reuneix a la Casa de la Vall, (nou hemicycle), el M. I. Consell General, en sessió ordinària convocada d'acord amb allò que estableix el Reglament de l'Assemblea i amb l'ordre del dia que figura en el Butlletí del Consell General núm. 30/2022, que és el següent:

Punt Únic: Preguntes al Govern amb resposta oral, (segons llistat annex).

Un cop oberta la sessió, sota la presidència de les M. I. Sres. Roser Suñé Pascuet i Meritxell Palmitjavila Naudí, Síndica General i Subsíndica General, respectivament, s'ha procedit a comprovar la presència dels membres, que ha quedat registrada d'acord amb la relació següent:

M. I. Sr. Oliver Alís Salguero
M. I. Sra. Mònica Bonell Tuset
M. I. Sr. Joan Carles Camp Areny
M. I. Sra. Alexandra Codina Tort
M. I. Sra. Bernadeta Coma González
M. I. Sr. Ferran Costa Marimon
M. I. Sr. Carles Enseñat Reig
M. I. Sr. Raul Ferré Bonet
M. I. Sra. Sílvia Ferré Ghiringhelli
M. I. Sr. Jordi Font Mariné
M. I. Sr. Pere López Agràs
M. I. Sra. Eva López Herrero
M. I. Sr. Marc Magallón Font

M. I. Sra. Maria Martisella González
M. I. Sr. Joaquim Miró Castillo
M. I. Sra. Ester Molné Soldevila
M. I. Sr. David Montané Amador
M. I. Sra. Carine Montaner Raynaud
M. I. Sr. Carles Naudi d'Areny-Plandolit Balsells
M. I. Sr. Roger Padreny Carmona
M. I. Sra. Meritxell Palmitjavila Naudí
M. I. Sr. Joan Carles Ramos Reboredo
M. I. Sra. Núria Rossell Jordana
M. I. Sra. Judith Salazar Álvarez
M. I. Sr. Carles Sánchez Rodríguez
M. I. Sra. Roser Suñé Pascuet
M. I. Sra. Susanna Vela Palomares

S'ha excusat l'absència del M. I. Sr. Josep Pintat Forné.

També hi és present el M. I. Sr. Xavier Espot Zamora, Cap de Govern, acompanyat dels M. I. Srs. Jordi Gallardo Fernández, ministre de Presidència, Economia i Empresa; Èric Jover Comas, ministre de Finances i Portaveu; Maria Ubach Font, ministra d'Afers Exteriors; Josep Maria Rossell Pons, ministre de Justícia i Interior; Jordi Torres Falcó, ministre de Turisme i Telecomunicacions; Víctor Filloy Franco, ministre de Territori i Habitatge; Judith Pallarés Cortés, ministra d'Afers Socials, Joventut i Igualtat; Sílvia Calvó Armengol, ministra de Medi Ambient, Agricultura i Sostenibilitat; Joan Martínez Benazet, ministre de Salut; Ester Vilarrubla Escales, ministra d'Educació i Ensenyament Superior; Sílvia Riva González, ministra de Cultura i Esports i Trini Marín González, ministra d'Administracions Públiques i Participació Ciutadana.

Assisteix també a la sessió el Sr. Josep Hinojosa Besolí, secretari general del Consell General.

(La M. I. Sra. Sílvia Ferrer Ghiringhelli, secretària de la Sindicatura, llegeix l'ordre del dia)

(Són les 16.03h)

La Sra. síndica general:

Moltes gràcies.

Punt únic. Preguntes al Govern amb resposta oral.

Us recordo que, segons disposa l'article 131 del Reglament del Consell General, el temps total per substanciar una pregunta, incloent també la rèplica i la dúplica, no pot excedir de vuit minuts, dividits en parts iguals. I que, finida la resposta del membre del Govern, si el conseller general que ha formulat la pregunta ho desitja, la síndica general li concedirà la paraula per un minut per repregunta, per tal que pugui formular fins a un màxim de quatre repreguntes estrictament sobre la mateixa matèria. La síndica general concedirà la paraula per un minut a la resta de consellers generals que ho demanin, per tal que formulin fins a dues repreguntes estrictament sobre la mateixa matèria. El membre del Govern disposarà per a la resposta del mateix temps.

Procedirem, doncs, amb la primera pregunta. Els recordo que en les intervencions, si ho desitgen, es poden treure la mascareta, perquè és més fàcil la comprensió i després se la tornen a col·locar.

Pregunta número 1. Pregunta amb resposta oral del Govern presentada pel M. I. Sr. Pere López Agràs, president del Grup Parlamentari Socialdemòcrata per escrit de data 1 de març del 2022 en relació a les declaracions efectuades pel Raonador del Ciutadà sobre la problemàtica amb els preus dels pisos de lloguer.

Fou registrada amb el número 151 i s'ha publicat en el Butlletí número 26/2022 del 2 de març.

Exposa la pregunta el senyor Pere López.

El Sr. Pere López:

Gràcies, senyora síndica.

Vistes les declaracions del Raonador del Ciutadà el passat mes de febrer, on alertava de l'agreujament de la problemàtica de l'habitatge a Andorra; vistes que la institució ha rebut una vuitantena de queixes en només dos mesos, quan l'any passat en va rebre en total cent cinquanta; vist que el Raonador del Ciutadà considera que cal prorrogar mesures —com, per exemple, les pròrroques a l'increment del preu del lloguer— el temps que faci falta fins que hi hagi suficients pisos al mercat perquè els preus s'estabilitzin, es demana: quina valoració fa el Govern de les declaracions efectuades pel Raonador del Ciutadà; i quins mecanismes preveu el Govern per fer efectiva dita pròrroga.

Gràcies, senyora síndica.

La Sra. síndica general:

Gràcies, senyor conseller. Respon pel Govern el senyor Víctor Filloy.

El Sr. Víctor Filloy:

Gràcies, senyora síndica.

Doncs, des del Govern, evidentment, respectem com no pot ser d'una altra manera, les declaracions del Raonador del Ciutadà. I no només les respectem, sinó que, a més, compartim la preocupació que expressa per la situació de l'habitatge a Andorra. El Raonador del Ciutadà és una institució activa en la defensa del dret a l'habitatge, i és en el marc de la Comissió Nacional de l'Habitatge on ha exposat sovint i de forma clara — diria fins i tot contundent— les seves propostes en aquesta matèria, propostes que han estat recollides pel Govern en diferents texts legals elevats a aquesta Cambra per a la seva aprovació. Això sí, sovint amb l'oposició ferma del Grup Parlamentari Socialdemòcrata.

Com he tingut l'oportunitat de compartir públicament en multitud d'ocasions, i no em cansaré d'expressar-ho, la protecció de les persones i les famílies pel que fa a la tinença dels habitatges és una prioritat per a aquest Govern i, per tant, compartim amb el Raonador que la pròrroga forçosa dels contractes d'arrendament és necessària i imprescindible fins que el mercat ofereixi habitatge a preu més assequible. La pròrroga té un efecte immediat, indiscutible, que actualment protegeix a més del 60 % de les famílies del país, ja que, com recull el sistema d'indicadors d'habitatge, és el principal règim de tinença al nostre país.

Però, és cert: tal i com indiquen altres actors de la Comissió Nacional d'Habitatge, que "la mesura de la pròrroga no genera més oferta d'habitatge de lloguer". I per a això hem anat activant altres palanques, que ja he enumerat en anteriors sessions parlamentàries, per incentivar el mercat privat, i alhora hem anat construint un sistema de governança materialitzat en l'Institut Nacional de l'Habitatge com a òrgan tècnic i estable en el temps que ens orienti de forma més precisa i anticipada en aquesta matèria.

Senyor López, durant aquesta legislatura i malgrat la seva oposició constant i poc constructiva, diria jo, hem fet els esforços necessaris per construir una política d'habitatge sòlida i estable, sota tres principis fonamentals: la protecció, l'estímul i la governança. Aquests esforços s'han centrat i es centren en establir les bases necessàries per avançar en una política d'habitatge de futur, sostenible i que respongui en cada moment a les necessitats de la gent. Per finalitzar aquesta primera part i per centrar-me més en la seva pregunta, mentre les palanques activades no vagin donant els seus fruits, continuarem prioritzant la protecció de les persones i les famílies, mitjançant la congelació dels contractes de lloguer i altres mesures com, per exemple, la flexibilització dels ajuts a l'habitatge.

Gràcies, senyora síndica.

La Sra. síndica general:

Gràcies, senyor Filloy.

Per la rèplica. Senyor López, teniu la paraula.

El Sr. Pere López:

Gràcies, senyora síndica.

Mai hem estat tan malament a Andorra en matèria d'habitatge o amb problemes d'accés a l'habitatge. Si més no, si prenem com a referència les queixes que els ciutadans formulen davant del Raonador en relació amb aquesta matèria. L'any 2021 es va assolir un número històric, un màxim històric, de 150 ciutadans i ciutadanes que es van adreçar al Raonador per queixar-se de diferents qüestions vinculades amb aquesta qüestió. Un màxim històric. Però, en dos mesos de l'any 2022, aquest màxim històric ha quedat pràcticament minimitzat. En només dos mesos s'han produït gairebé la meitat de les demandes que s'havien produït l'any anterior. Per tant, si fem una projecció similar, és possible que aquest any es tripliqui el número de queixes davant del Raonador respecte l'any passat.

Estem doncs, senyor Filloy, davant d'un creixement que es podria dir pràcticament exponencial de les queixes dels ciutadans davant el Raonador i no sembla que vostè estigui per la labor d'escoltar el que els ciutadans li estan dient. Aquest és... podria ser perfectament un bon balanç de la seva gestió aquests tres anys i de la feina que vostè i el seu Govern han fet en matèria d'habitatge. I per molt que insisteixi a passar les culpes al Partit Socialdemòcrata, són vostès qui han insistit que les seves propostes eren les úniques bones i qui, de manera reiterada, sempre han dit no, directament no, a tot allò que hem proposat des de les files socialdemòcrates.

La situació és tan greu que fa unes setmanes el Raonador, abans de comparèixer fins i tot al Consell General, va posar, es pot dir, pràcticament el crit al cel. Els va dir: "Senyors, actuïn. Actuïn amb les pròrroques perquè no s'estan respectant les pròrroques. Actuïn amb els projectes d'habitatge a preu assequible". Andorra necessita, tot i que vostè insisteix que no són necessaris, necessita projectes d'habitatge públic a preu assequible. Davant d'aquesta evidència, li demanarem avui què està fent el Govern per garantir que la mesura de les pròrroques s'aplica de manera eficaç, perquè sembla ser que, en molts casos, hi ha molts propietaris, o alguns propietaris, que o bé estan fent fora els llogaters o bé estan incrementant els preus. Vostè no pot al·legar, ara, que no és coneixedor d'aquesta situació. Una situació que ja es produïa l'any 2021, però que s'ha vist incrementada de manera molt notable l'any 2022.

Gràcies, senyora síndica.

La Sra. síndica general:

Gràcies, senyor López.

Per la dúplica, senyor Filloy.

El Sr. Víctor Filloy:

Sí, gràcies, senyora síndica.

Doncs és cert: efectivament, les persones, les famílies s'estan adreçant no només al Raonador del Ciutadà per qüestions d'habitatge —moltes vegades per resoldre dubtes—,

sinó que també li recordo que aquest Govern va crear l'Oficina de l'Habitatge per tal de posar-la a disposició d'aquells ciutadans que tinguessin problemes amb aquesta matèria, poder-los assessorar, acompanyar i intentar resoldre allò que la ciutadania ens demana.

És cert que hi ha una problemàtica; en cap moment l'hem negat. Però miri, senyor López, l'hem afrontat. I no tenim la fórmula màgica, com vostè diu, i hem negat sempre les seves propostes: és que vostès no n'han fet, de propostes. L'únic que fan és intentar tombar les propostes que surten d'aquest Govern. I dic intentar, perquè tenim sort que, fins i tot, el Tribunal Constitucional en alguna ocasió no els ha donat la raó. Mesures que, per cert, estan donant fruits molt interessants: estan aportant habitatge residencial estàndard —no de luxe— al mercat, com són l'excepció de certs criteris d'habitabilitat, la reducció del percentatge de cessió en sòl urbà consolidat o, fins i tot, l'augment en un 15 % de la bonificació del Pla Renova per rehabilitar habitatges fora d'ús.

Per tant, és cert: les polítiques d'habitatge no és prémer un botó i l'endemà se soluciona. Si fos tan fàcil, senyor López, si vostè té la fórmula màgica —ja li he dit en d'altres ocasions—, com és que a ciutats governades per partits més de tendència, diguéssim, socialdemòcrata des de fa molts anys no han trobat la solució? Per què a Barcelona hi ha problemes d'habitatge, a Berlín, a Madrid, a Nova York, a París? No creu que si fos tan fàcil estarien aquestes ciutats... no hi hauria gent dormint al carrer? Miri, tenim la sort en aquest país —i li tornaré a dir i li diré les vegades que faci falta— que tenim un servei, uns serveis socials que acompanyen les persones i les famílies, i que totes aquelles que es troben en una situació de vulnerabilitat estan acompanyades per l'Estat, fins i tot, aportant habitatge.

I ara em demanava "i què pensa fer en matèria d'habitatge protegit?", o deia, fins i tot amb cinisme, que estem en contra. Miri, li recordaré que la Llei de l'Institut Nacional de l'Habitatge, de les que vostès estaven en contra, crea legislativament aquests dos models protegits: l'habitatge d'ús social i l'habitatge a preu assequible.

La Sra. síndica general:

Ha d'anar acabant, senyor Filloy.

El Sr. Víctor Filloy:

Sí, continuo. I per tant, com pot dir que estem en contra si legislativament les impulsem? I no només les impulsem legislativament sinó que, físicament, en les properes setmanes, tindrem ja a disposició habitatge d'ús social i habitatge a preu assequible. I després continuaré la meva part d'exposició.

Gràcies, senyora síndica.

La Sra. síndica general:

Gràcies.

Entrem en el temps de repreguntes. Recordin que és un minut per a la pregunta i un minut per a la resposta.

Senyor López, primera repregunta.

El Sr. Pere López:

Començaré amb el tema de les pròrroques, senyor Filloy, abans d'anar després a l'habitatge de titularitat pública. Un cop el Govern, si no ho sabia, ha sabut per boca del Raonador que hi ha aquesta problemàtica, que alguns propietaris estan notificant via carta a alguns llogaters o bé un increment —que no poden aplicar— o bé una rescissió de contracte —que no poden aplicar—, li demano quines mesures està prenent el Govern perquè aquesta disposició legal de les pròrroques pugui ser efectiva i que no hi hagi cap ciutadà que es vegi perjudicat per una decisió que no és possible legalment, però que en boca del Raonador s'està produint, fins i tot —es podria dir— de manera massiva, perquè si hi ha 80 persones, moltes de les quals han anat per les pròrroques del Raonador en aquests dos primers mesos, vol dir que està havent-hi molts casos en el país de persones a qui se'ls està notificant un increment o se'ls està fent fora del seu habitatge. Quines mesures pren el Govern perquè aquestes pròrroques puguin ser legalment efectives?

La Sra. síndica general:

Ha acabat, senyor López?

El Sr. Pere López:

Sí, gràcies.

La Sra. síndica general:

Gràcies.

Senyor Filloy, el seu temps de resposta.

El Sr. Víctor Filloy:

Gràcies.

Efectivament, les mesures són les que li deia: posem a disposició, evidentment, el Raonador del Ciutadà està a disposició per resoldre totes aquestes qüestions; l'Oficina de l'Habitatge que vam crear a principi de legislatura acompanya totes aquestes persones que, en un moment donat, poden sentir vulnerats els seus drets, i fins i tot se les acompanya, diria jo, d'una manera molt, molt personalitzada, per tal d'enfrontar, diguéssim, la situació davant del propietari que està exercint mesures que estan al marge de la llei. En tot cas, aquests són els dispositius que tenim en marxa per evitar aquestes qüestions.

Ara bé, és veritat, el Raonador del Ciutadà ens ha dit que aquesta situació continua incrementant-se i, en aquest sentit, ara s'ha convocat una Comissió Nacional d'Habitatge per finals d'aquest mes, concretament pel dia 31. I és en aquest marc on el Raonador i tots els actors posaran en debat les seves idees i fins i tot el Govern, i intentarem trobar solucions per resoldre aquesta qüestió. Entre d'altres, per exemple, alguns intervinents de la taula ja ens han demanat que seria interessant també fer petites campanyes de difusió

per tal que propietaris i inquilins coneguin els seus drets en aquesta matèria. I en aquest sentit, el dia 31, per exemple, es debatrà, doncs, de quina manera i quin és el contingut per tal de difondre aquestes qüestions.

És evident: sempre, sempre, no només en matèria d'habitatge, en tots els àmbits hi ha qui intenta fer la trampa. El que és important és que disposem dels circuits, dels dispositius i de l'acompanyament necessari per intentar resoldre i reconduir les situacions.

Gràcies, senyora síndica.

La Sra. síndica general:

Gràcies, senyor Filloy.

Senyor López, vol fer la segona repregunta? Endavant.

El Sr. Pere López:

Sí, gràcies, senyora síndica.

Sembla que queda tot en mans d'un cert voluntarisme i que els ciutadans es queixin quan se'ls produeix. Jo, el que els volia demanar exactament és: quines campanyes informatives ha realitzat el Govern fins al moment actual en relació a la pròrroga per informar tant els ciutadans com els propietaris? Quina partida pressupostària disposa el Govern per a aquestes campanyes d'informació i divulgatives? I quin és l'import que fins al moment el Govern ha invertit en aquestes campanyes?

No sé si m'ha pogut escoltar, senyor Filloy, perquè veig que tenia (riu)...

La Sra. síndica general:

Perdoni, senyor López.

Ha sentit les preguntes o no ha pogut, senyor Filloy?

No li compto el temps, repeteixi, senyor López, la pregunta.

El Sr. Pere López:

És que he vist que tenia molts apunts per part d'alguns dels companys del Govern —que està molt bé—, però m'ha semblat que no m'escoltava a les diferents preguntes. Li deia que tot sembla que queda més en un tema de voluntarisme per part dels propietaris i per part de les persones que actuen i que el Govern no té uns mecanismes per fer efectiu el control d'aquestes pròrroques. I li volia demanar: quines campanyes publicitàries fins al moment i divulgatives ha fet el Govern? Quina és la partida pressupostària de què disposa el Govern per a aquestes campanyes? I quin és l'import que fins a data d'avui ha invertit el Govern per informar a propietaris i a llogaters que existeix aquesta pròrroga i que, per tant, aquestes cartes notificant uns increments estan absolutament fora de la llei?

Gràcies, senyora síndica.

La Sra. síndica general:

Gràcies, senyor López.

Senyor Filloy, el seu torn.

El Sr. Víctor Filloy:

Gràcies, senyora síndica.

Miri, parlava també d'altres... de quines altres eines té el Govern en aquest sentit per tal de protegir i d'acompanyar aquestes persones. Doncs li recordo també que la Llei de l'Institut Nacional de l'Habitatge recomanava, o demanava, o encarregava més aviat al Govern la modificació també del Reglament de Mediació per tal d'incloure l'habitatge com un dels àmbits, també, per tal que els mediadors puguin obrar en aquesta matèria. Reglament que, per cert, ara justament m'informava també el ministre d'Interior en què estan treballant per incloure aquesta qüestió. Per tant, és una eina més que, gràcies a la Llei de l'Institut de l'Habitatge, afegim per tal que els drets tant d'inquilins com de propietaris es puguin veure respectats.

Pel que fa a les campanyes publicitàries, hem fet moltes campanyes publicitàries, sobretot en xarxes socials, però, concretament, no referents a la pròrroga, sinó a d'altres mesures que hem anat impulsant durant l'última legislatura, concretament, per exemple, per l'excepció de certs criteris d'habitabilitat o d'altres mesures que hem anunciat en xarxes socials i que, doncs, per això també d'alguna manera, creiem que aquestes altres mesures han tingut el seu èxit. És cert —ja l'hi reconeixia— que ara caldrà activar una sèrie de mesures, diguéssim, publicitàries, també en xarxes socials, per tal de fer conèixer millor i de forma més aprofundida el dret a la pròrroga que tenen els nostres ciutadans.

Gràcies, senyora síndica.

La Sra. síndica general:

Gràcies, senyor ministre.

Tercera repregunta, senyor López, endavant.

El Sr. Pere López:

Sí, gràcies, senyora síndica.

Els animem, doncs, a aquesta disposició legal que sembla que està donant tants problemes, no només a xarxes socials, sinó a fer una intensa campanya de difusió en tots els mitjans de comunicació, perquè tots els ciutadans tenen el dret a conèixer quins són els seus drets. Més enllà que hi ha unes diferències notables quant al plantejament de solucions de l'habitatge entre vostès i nosaltres, aquest sí que és un punt en què coincidim: que les pròrrogues, en absència d'altres mesures, són avui dia l'única solució i, per tant, el que no té molt sentit és que, havent-hi una disposició legal, no s'apliqui i que hi hagi molts ciutadans que no coneguin aquesta disposició legal.

Quant a l'habitatge de titularitat pública, vostè diu que nosaltres diem que vostè no està d'acord, però no fa gaires dies vostè va anar a la ràdio i televisió pública i va fer unes declaracions bastant sorprenents. Ens va dir: "Compte!, no fem massa habitatge de titularitat pública, perquè això pot ser perillós". Curiosos declaracions quan, com a habitatge públic de preu assequible, no hi ha cap projecte que estigui en marxa; està anunciat des de fa dos anys el projecte de Borda Nova; vostè va... el dia del pressupost ens va parlar dels habitatges a la zona de caiguda de rocs de l'antic hospital. Però projecte concret i tangible, a hores d'ara, encara no n'hi ha absolutament cap. Per tant, no veiem aquest risc de "compte amb fer molts projectes d'habitatge de titularitat pública". El que està clar és que el Raonador, a diferència del que vostès defensen, sí que creu que aquests habitatges i que aquests pisos, que han d'estar al voltant dels 400 euros —400-500 euros— són una absoluta necessitat en el nostre país. Una qüestió que nosaltres també hem defensat. Hem proposat, no més lluny que en el darrer pressupost vam fer esmenes per a un import molt elevat —de més de 40 milions d'euros— perquè es fessin aquest tipus d'habitatges de titularitat pública a preu assequible.

I li volia demanar a vostè què pensa d'aquestes declaracions del Raonador que, com deia abans, quasi posa el crit al cel demanant "senyors del Govern, d'una vegada per totes, facin projectes d'habitatge públic a preu assequible".

Gràcies, senyora síndica.

La Sra. síndica general:

Gràcies, senyor López.

Senyor Filloy.

El Sr. Víctor Filloy:

Sí, gràcies, senyora síndica.

Miri, de veritat, li agraeixo avui aquestes preguntes perquè em permeten segurament explicar, tot i que no estiguem d'acord en el fons, quines són les polítiques d'habitatge que està impulsant el Govern.

Quan parlem d'habitatge de protecció pública, el que van fer vostès en el debat del pressupost va ser un brindis al cel[*sic*], perquè no es pot dir o anunciar que es faran 500 habitatges amb 40 milions d'euros, perquè surt a menys de 90.000 euros l'habitatge. Per tant, doncs, com a mínim, abans de presentar-se aquí i fer aquests anuncis s'han de fer els números. Nosaltres, ja li dic, potser no els ha vist, però els veurà, no pateixi, que els veurà. Abans de finals d'any veurà, com a mínim, l'estructura de l'edifici a la zona de la Borda Nova. Ja tenim el projecte enllestit i ara s'hauran de... l'Institut, perdó, a través del fons, haurà de licitar les obres. Fons que, per cert, i torno, malauradament, encara no ho puc... no es pot visualitzar, però estarà dotat, com vostè sap, amb 10 milions d'euros per impulsar aquesta infraestructura. Però aquesta n'és una, però una altra que ja es pot veure físicament és l'edifici d'habitatges socials que ja està pràcticament acabat aquí, a la zona de l'estela, també a Andorra la Vella. Per tant, físicament ja es poden veure accions.

El que passa és que les polítiques d'habitatge... Primer calia legislar. Calia crear les estructures administratives. Calia donar suport als ciutadans. I ara, doncs, podran veure's aquestes infraestructures. Vostè parlava també de la zona de caiguda de rocs. De veritat, és que em sorprèn que es puguin anunciar coses d'aquesta manera. Miri, la zona de l'antic hospital està en una zona groga de protecció de caiguda, perdó, una zona groga de caiguda de blocs rocosos. Les zones grogues, com a tot el país i a tot el solar d'Andorra la Vella, estan edificades, i es poden edificar, segons la normativa, si es protegeixen adequadament. Som un país de muntanya i, per tant, hem après a conviure amb aquest risc que és inherent al nostre país, que no podem reduir mai al cent per cent, però que les estructures que tenim ens permeten justament construir en aquestes zones que els experts... determinen els experts, no els polítics, que es pot construir.

I vaig anunciar, efectivament, que estàvem negociant amb la CASS per tal de veure què es pot fer en aquells espais. No només es podrà fer segurament habitatge a preu assequible, sinó que també hi ha altres estructures necessàries, que vostès també coneixen, mitjançant o dins de l'àmbit de la salut mental, que també probablement...

La Sra. síndica general:

Vagi acabant, senyor Filloy.

La Sra. síndica general:

... podrem construir en aquella zona.

Gràcies, senyora síndica.

La Sra. síndica general:

Gràcies.

Quarta repregunta, senyor López. Endavant.

El Sr. Pere López:

Gràcies, senyora síndica.

Bé, és curiós que vostè digui que nosaltres fem anuncis o fem propostes que són un brindis al sol. Home, 45 milions d'euros d'habitatges en quatre anys de titularitat pública no està gens malament, tenint en compte que avui dia aquesta és la principal preocupació dels ciutadans del nostre país; tenint en compte que vostès en quatre anys de legislatura, amb una mica de sort, acabaran la legislatura engegant algun petit projecte —potser el de Borda Nova: potser sí que arriben a engegar-lo. La diferència entre vostès i nosaltres és bastant significativa i, en tot cas, va quedar manifest en el debat que va haver-hi en el tema del pressupost.

Després, el seu anunci sobre la zona de l'antic hospital: tothom sap que aquella és una zona que fa 30 anys que no s'hi construeix res, o 25 anys. És una zona que està clarament marcada de protecció de rocs i fa molts anys que s'està parlant, amb el projecte de

pressupost de la CASS, d'enderrocar aquell antic hospital, i allò està considerat —amb la informació que nosaltres tenim— com una zona no edificable i una zona clarament perillosa. A partir d'aquí, vostès ara tindran la feina a protegir-la i a intentar tirar amb aquest anunci que van fer —jo diria que de manera una mica precipitada— en relació amb aquesta infraestructura que ens va semblar a tots plegats que era una improvisació per sortir al pas de les esmenes que havia presentat el Grup Socialdemòcrata.

Finalment, per acabar, i tornant una mica al principi del que li deia, senyor Filloy, jo crec que vostès no estan traient la lliçó del que està passant realment en matèria d'habitatge en aquest país. Les xifres, amb els diferents informes que fa el Centre de Recerca a Andorra, cada vegada són pitjors en matèria d'habitatge. Jo crec que les dades del Raonador els haurien de servir com a senyal d'alerta important que hi ha molt descontent amb les seves polítiques d'habitatge. Nosaltres els hem proposat moltíssimes vegades de treballar conjuntament; que les nostres propostes també es puguin incorporar dins el seu... d'una acció global en matèria d'habitatge. No cal recordar les tantes vegades que hem proposat un pacte d'estat; les moltes vegades que els hem proposat...

La Sra. síndica general:

Ha de formular la pregunta, senyor López.

El Sr. Pere López:

... plegats, però sembla que vostès no estan disposats a fer-ho. Per tant li demano, com a valoració final, si no hauria d'estar preocupat, com a ministre de l'Habitatge, de veure com es tripliquen any rere any les queixes que fan els ciutadans prop del Raonador en matèria d'habitatge.

Gràcies, senyora síndica.

La Sra. síndica general:

Gràcies, senyor conseller.

Senyor Filloy, teniu la paraula.

El Sr. Víctor Filloy:

Sí, gràcies, senyora síndica.

Doncs en primer lloc li torno a dir: té una informació equivocada. A la zona de l'antic hospital s'hi pot construir. De fet, ja hi ha construït l'hospital. El que passa és que, per construir allà, abans s'ha de protegir. Són zones grogues, com a tot el solar d'Andorra la Vella i, per tant, abans de construir o d'edificar, s'han de fer aquestes proteccions. Per tant no va ser un brindis al sol. Li asseguro, doncs, que ja estàvem, i estem, en converses amb el Fons de reserva de jubilació per tal que, si arribem a un acord, adquirir aquella zona per destinar-la a allò que el Govern cregui que és prioritari. I en aquest cas, també és l'habitatge a preu assequible i la salut mental, com vostè ja sap.

Miri, s'ofereixen sovint per trobar solucions conjuntes: és que se'm fa molt difícil trobar solucions conjuntes perquè no n'aporten, de solucions. Ja li dic: l'únic que fan, d'alguna manera sempre, és intentar rebatre i tirar per terra tot allò que vingui a portar solucions a la problemàtica de l'habitatge. I li posaré un exemple, i ja li vaig dir en una sessió parlamentària: com vol que trobem solucions amb el Partit Socialdemòcrata si vostès, per exemple, en el seu programa electoral parlaven d'incrementar les cessions per a l'habitatge i —llegeixo textualment— de "lloguer, mesura d'incentiu per a l'obra nova que rebaixa la cessió del sòl per a constructors que destinin els pisos al lloguer". És a dir, vostès proposen en el seu programa de reduir el percentatge de cessió per construir habitatges i, per una altra banda, quan el Govern ho proposa ens ho porten al Constitucional. Escolti, la veritat és que som mals companys de viatge.

Jo, si em permet, continuaré impulsant aquelles polítiques que no decideix el ministre, sinó que la mateixa Comissió Nacional d'Habitatge, amb tots els actors asseguts a la taula, ens van proposant, anem recollint en diferents textos legals i anem elevant en aquesta cambra —ja li he dit abans, sense el seu suport— i fem i podem impulsar aquestes polítiques d'habitatge. És cert: no ho hem resolt, ni ho resoldrem del tot, igual que totes les ciutats. I ja li deia: no és un consol. Però el que sí que farem és continuar treballant, continuar posant els dispositius que siguin necessaris i continuar acompanyant a les persones i a les famílies.

Ja li deia: la pròrroga és imprescindible, però no només la pròrroga. Si cal, també incrementar els ajuts a l'habitatge; si cal, continuar, i si cal, no. I ho farem, i continuarem impulsant l'habitatge de protecció oficial, que vostè encara no veu, però que veurà ben aviat, perquè no ho veu perquè no vol, perquè...

La Sra. síndica general:

Vagi acabant, senyor Filloy.

El Sr. Víctor Filloy:

... passant per l'estela, per exemple, podria veure l'edifici d'habitatges a preu... perdó, d'habitatges socials ja pràcticament acabat. Per tant, continuarem impulsant aquestes polítiques. No sabem, evidentment, a hores d'ara el temps que es tardarà, perquè és una qüestió que necessita temps, però calia establir les bases i continuarem treballant en aquesta matèria de cara al futur dels nostres ciutadans.

Gràcies, senyora síndica.

La Sra. síndica general:

Gràcies.

Senyor López, no pot fer més repreguntes. Ha acabat el seu torn.

El Sr. Pere López:

Vull fer un comentari per al·lusions a una menció que ha fet totalment falsa el senyor...

La Sra. síndica general:

Pot fer un comentari breu, ràpidament...

El Sr. Pere López:

Molt breument.

La Sra. síndica general:

... però ja sap que obrirem el debat.

El Sr. Pere López:

Sí, sí, però clar, el senyor Filloy llegeix una part del nostre programa electoral i ens vol fer passar per mentiders i, en tot cas, es descuida la part important, que és la del preu assequible. Nosaltres som favorables a reduccions fiscals i som favorables a reduccions de cessions i som favorables a altres mesures que estimulin l'oferta, sempre i quan aquests habitatges surtin al mercat a un preu assequible. Al que som clarament contraris és al que han fet vostès, que és rebaixar cessions, rebaixar impostos sense establir cap limitació sobre el preu de venda de l'habitatge. Per tant, si vostè vol plantejar models, plantegi models. El que no li puc permetre —i per això he demanat la paraula— és que posi en boca del PS coses que són absolutament falses.

La Sra. síndica general:

Ha acabat l'aclariment? Sí?

Senyor ministre, suposo que vol respondre. Per tant, breument també, li donaré el mateix temps que al senyor López.

El Sr. Víctor Filloy:

Gràcies, senyora síndica, fins i tot menys.

No poso en boca res; llegeixo literalment. Li torno a llegir, en el seu programa electoral: "Increment de les cessions per a l'habitatge destinat a lloguer". Ni lloguer a preu assequible, ni lloguer de luxe, ni lloguer estàndard: a preu de lloguer. "És una mesura per incentivar l'obra nova que rebaixa la cessió del sòl per a constructors que destinin els pisos a lloguer." Ni lloguer de luxe, ni lloguer estàndard. "Permetrà augmentar l'oferta en aquest mercat." Per tant, no estic posant en boca: ho estic llegint del seu programa electoral. I aquesta mesura que nosaltres proposem ens la porten al Constitucional... I, com això, li podria posar diferents exemples. I si volen, podem parlar, m'entén?, però és difícil tenir companys de viatge en aquesta matèria que l'únic que fan és escriure una cosa, prometre una cosa als ciutadans i, a l'hora de la veritat, en aquesta sala és fer totalment el contrari.

Moltes gràcies, senyora síndica.

La Sra. síndica general:

Gràcies. Algú vol utilitzar el seu torn de repreguntes? Senyor Font? Senyor Joan Carles Camp, vostè també volia, eh? Entenc que sí. Li deixa... fa el senyor Font primer. Endavant, senyor Font. Endavant, endavant.

El Sr. Jordi Font:

Bé, sortosament no és vostè qui decideix els companys de viatge d'aquesta cambra: és el poble. I li demanaré, si us plau, que ens respecti una miqueta, perquè si estem aquí no és per anar de viatge amb vostè, sinó que és per aportar idees, solucions i, si podem coincidir, millor que millor.

Vostè diu que no n'aportem mai cap, d'idea, sobre el respecte dels pisos d'habitatge a preu assequible o d'habitatges a preus barats. Miri, jo li faré una ara, de proposta, i li demanaré a veure si vostè, amb tantes palanques que està apretant —perquè ens ha explicat que estan apretant totes les palanques possibles— creu que seria escaient posar-se en contacte amb els comuns, que són qui veritablement tenen la informació de qui són els llogaters a través de l'impost del lloguer, i de qui són els llogadors, perdó, a través del foc i lloc, i qui són els llogadors a través del foc i lloc per fer una comunicació, per a què aquestes mesures de no acceptar les pròrroques, de no poder apujar els lloguers, es puguin fer de manera personalitzada, perquè els comuns tenen contactes personalitzats tant amb els uns com amb els altres; per a què no ens trobem amb aquesta disjuntiva que semblaria ser que molta gent no accepta aquesta regla de no poder acatar la pròrroga, o el llogater no sap que té dret a fer-se respectar una pròrroga. Creu que seria una bona cosa posar-se en contacte amb els comuns i fer una campanya divulgativa directa perquè tothom estigués assabentat de la llei? Ja sabem que la llei no és així que es funcioni, però aquest cas és una miqueta sensible i li faré el suggeriment. Ho veu possible com una de les palanques que podria utilitzar?

Gràcies, senyora síndica.

La Sra. síndica general:

Gràcies, senyor Font.

Senyor Filloy.

El Sr. Víctor Filloy:

Senyor Font, si em permet, és que no he entès molt bé la pregunta. Em demana d'adreçar-nos als comuns per a què els comuns ens diguin quins propietaris no estan respectant els contractes de lloguer o la pròrroga? És, perdoni, és per aclariment. És que no li he entès molt bé la pregunta.

La Sra. síndica general:

Senyor Font, faci l'aclariment.

El Sr. Jordi Font:

D'adreçar-se als comuns per a què vostès tinguin, amb les informacions que ells tenen, la possibilitat d'adreçar-se personalment a tots els ciutadans, tant llogaters com llogadors, per a poder determinar les normes noves del joc. Perquè tothom està intentant fer veure que no saben les regles, almenys que n'estiguin assabentats.

La Sra. síndica general:

Senyor Filloy.

El Sr. Víctor Filloy:

Gràcies, senyora síndica.

Doncs miri, els cònsols estan representats a la Comissió Nacional de l'Habitatge. Per tant, penso que avui, si tenen aquesta informació, penso que podrien posar-se a disposició, si s'escau, i si tenen aquesta informació, perquè evidentment vostè sap que, per exemple, hi ha comuns que no disposen de l'impost de l'inquilinat i, per tant, no totes les parròquies estan en el mateix sentit. El que cal és difondre: difondre aquestes mesures. I és veritat, ja hem convingut abans amb el seu company que era necessari. Estem treballant en aquesta nova campanya: ja en vam fer una per l'excepció de criteris d'habitabilitat i en farem una altra per a aquestes qüestions relacionades amb els drets a la pròrroga del contracte de lloguer.

Per tant, sí, tot allò que sigui posar-nos a disposició per difondre el que la llei protegeix als nostres ciutadans —lleis votades per aquesta Cambra— doncs miri, l'hi recullo. Farem tot allò que sigui possible per tal que arribi a tothom en els propers mesos.

Gràcies, senyora síndica.

La Sra. síndica general:

Gràcies, senyor Filloy.

Segona repregunta, senyor Font.

El Sr. Jordi Font:

Bé, ja anem millorant: ja hem fet una proposta i me l'ha recollit; ja està bé.

Una altra palanca que es podria utilitzar: vostès van crear un sistema impositiu que, si no ho tinc mal entès, imposava un impost especial en els pisos buits. Però en aquell moment, a nivell estadístic... sempre vostè ens deia i el senyor ministre Gallardo també que a nivell estadístic no se sabia quants pisos buits hi havia. Actualment, les estadístiques que van ser publicades recentment, si no m'erro, van publicar que hi havia més de 6.000 pisos buits. Jo proposo que es faci també amb la informació de què disposen els comuns, que són els que tenen el cens dels habitatges, una informació fidedigna de tots aquests pisos buits i que es comenci a fer alguna cosa per afavorir que es puguin posar al mercat. Ja sé que no serà

fàcil perquè és una qüestió complicada, però penso que valdria la pena que féssim, creéssim una palanca conjuntament per activar i mirar de posar aquests pisos al mercat. 6.000 pisos buits.

La Sra. síndica general:

Gràcies, senyora síndica.

Gràcies, senyor conseller. Senyor Filloy.

El Sr. Víctor Filloy:

Gràcies, senyora síndica.

Doncs, com diu vostè, no anem malament. No anem malament, senyor Font, en aquest sentit, perquè sí, vostè té raó: no eren...? Efectivament, perdó, són més de 6.000 mil pisos: són 6.238 concretament que vam anunciar l'altre dia, gràcies també al sistema d'indicadors d'habitatge que hem creat i que és públic per a tota la ciutadania i, per tant, no amaguem la informació.

Com li deia, ara a finals de mes tenim previst la creació o una de les reunions de la Comissió Nacional de l'Habitatge —que ara penja de l'Institut Nacional de l'Habitatge— i alguns dels membres ja ens han fet arribar com a propostes per a l'ordre del dia analitzar que aquesta cambra, en la propera Llei de mesures urgents, habiliti mitjançant la llei al Govern per tal de determinar jurídicament quina seria la situació jurídica d'aquests pisos. Perquè és veritat que la informació que tenim ara és una informació que només ens permet disposar de la informació a nivell estadístic.

Aleshores, d'alguna manera el que ens demanen és de dir: "escolti, la propera vegada, a la propera Llei de mesures urgents, caldria habilitar l'Estat per poder determinar quina és la situació jurídica" i així incidir de millor manera en aquests 6.238 habitatges que, efectivament, ja existeixen i que hem de saber perquè estan buits, quines són les condicions i en quines condicions es podrien posar al mercat.

Gràcies, senyora síndica.

La Sra. síndica general:

Gràcies, senyor Filloy.

Ara sí, senyor Camp, és el seu torn. Primera repregunta.

El Sr. Joan Carles Camp:

Moltes gràcies, senyora síndica.

Llegint l'informe i analitzant les explicacions del Raonador del Ciutadà durant la seva presentació, així com també analitzant les altres dades que ens ha proposat el Govern, es pot deduir que l'informe del Raonador és tendencios i esbiaixat. M'explico: segons les dades de Govern, a 2020 disposàvem de 46.053 habitatges. Aquí hauríem de sumar els que s'han

acabat de construir des del 2020 fins ara, que no són pocs: són uns quants. El desglossament és el següent: aproximadament 23.500 habitatges destinats a lloguer; 12.600 habitatges on hi viuen els seus propietaris; 6.200, com deia ara el senyor ministre, estan gairebé sense consums o sense consums. I n'hi ha uns altres, 3.753, sense especificar. En total, el 2020 no teníem 6.000 habitatges: teníem 9.953 habitatges, és a dir, gairebé 10.000 habitatges no ocupats o sense especificar.

Per tant, com és que no es posen al mercat de lloguer part d'aquests 10.000 habitatges? Per l'intervencionisme de l'Estat en matèria d'arrendaments de finques urbanes? Pels processos judicials lents i costosos per al propietari, juntament amb una execució de sentències també lenta? Com és que amb un tipus d'interès baix, juntament amb una forta demanda de producte, tampoc es desperta l'interès a la inversió d'habitatges de lloguer?

La Sra. síndica general:

Ha de formular una repregunta, senyor Camp.

El Sr. Joan Carles Camp:

La formulo, senyora síndica.

Es dona la seguretat jurídica necessària? En aquest escenari, el Govern considera que les seves polítiques en matèria d'habitatge són correctes o adequades? Quins mecanismes o quines polítiques pensa desplegar el Govern per estimular i incentivar que part d'aquests 10.000 habitatges entrin al mercat de lloguer i no ens haguem d'esperar fins a la propera Llei de mesures urgents?

Gràcies, senyora síndica.

La Sra. síndica general:

Ja sap que no podrà contestar amb un minut el senyor ministre. Estem en el temps d'un minut: un minut. Faci el que pugui, senyor Filloy.

El Sr. Víctor Filloy:

Gràcies, senyora síndica.

Doncs, senyor Camp, intentaré contestar-li al més aviat possible. Em centraré potser en els 6.238 habitatges. Doncs què pensa fer el Govern? Miri, de moment els ha identificat. Els tenim comptats, sabem on són i tenim la capacitat, doncs, de determinar quin és l'ús que s'hi està donant. Ara bé, com li deia abans, el que ara hem de trobar és un marc legal que ens permeti anar una mica més enllà, esbrinar quina és la situació jurídica d'aquests habitatges per tal d'emprendre mesures i polítiques adreçades que aquests propietaris puguin posar aquests habitatges al mercat.

Segurament —i vostè em feia moltes preguntes— n'hi ha moltes, de casuístiques: inseguretat jurídica, poden ser execucions hipotecàries, transmissions d'herència, situacions d'habitatges de tercera residència amb molt poc ús... I per tant, caldrà analitzar

quina és la casuística una a una i proposar solucions. Solucions que ja també ens han fet arribar alguns dels membres de la Taula de l'Habitatge o de la Comissió Nacional d'Habitatge, com són, per exemple, que alguns propietaris poguessin posar a disposició aquests habitatges, a disposició del Fons, per exemple, del Fons d'Habitatge, per tal que es puguin posar a preu assequible en el mercat amb una garantia de l'Administració.

Això és un exemple, però n'hi ha molts d'exemples. El que cal ara és que els òrgans dels quals... que estan, perdó, en la Comissió Nacional d'Habitatge puguin aportar-nos aquestes idees que elevarem a la cambra perquè sigui votat durant aquest any.

Gràcies, senyora síndica.

La Sra. síndica general:

Gràcies, senyor ministre.

Segona repregunta, senyor Camp.

El Sr. Joan Carles Camp:

Sí, gràcies, ministre, per les seves explicacions. Gràcies, senyora síndica.

Per a vostès, l'Institut Nacional d'Habitatge ha de permetre la posada o el subministrament al mercat d'habitatge de lloguer a preu assequible. Aquest habitatge serà construït, adquirit i gestionat amb col·laboració de fons publicoprivats entre l'Institut Nacional d'Habitatge, altres organismes públics, parapúblics o particulars. Hi ha el rumor que l'edifici Prada Casadet, propietat de la CASS, és a dir, de tots els afiliats, ingressos del qual avui van al fons de jubilació de tots, serà cedit o traspassat a l'Institut Nacional de l'Habitatge. No caldria, segons aquests rumors, abonar cap euro i que la transacció es pot fer perfectament a canvi d'unes accions o participacions de la CASS a l'Institut Nacional d'Habitatge.

La pregunta és: el rumor és cert? Té el Govern la intenció de vendre, cedir, traspassar — per qualsevol títol que sigui o altra forma jurídica— l'edifici de la Prada Casadet, propietat de tots els afiliats a l'Institut Nacional d'Habitatge?

Moltes gràcies, senyora síndica.

La Sra. síndica general:

Gràcies, senyor Camp.

Senyor Filloy.

El Sr. Víctor Filloy:

Doncs és una pregunta molt concreta. Si hi ha el rumor, no ho sé, si hi ha el rumor. A mi, personalment, i li asseguro com a ministre competent en aquesta matèria, el fons de reserva de jubilació no ens ha pas proposat la transmissió de l'edifici de Prada Casadet per tal que el gestioni l'Institut Nacional de l'Habitatge. Per tant, si la pregunta és si és cert aquest

rumor, no li puc confirmar ni desmentir, però personalment no tinc cap informació al respecte.

Gràcies, senyora síndica.

La Sra. síndica general:

Gràcies, senyor ministre.

Senyor Sánchez.

El Sr. Carles Sánchez:

Gràcies, senyora síndica.

Senyor Filloy, en primer lloc li volia demanar, si us plau, que engegui... No esperi a la reunió de la Comissió Nacional de l'Habitatge: engeguin una campanya perquè tota la ciutadania sàpiga i tots els llogaters sàpiguin que tenen dret a un any de pròrroga. I vull aprofitar també aquest altaveu per deixar-ho clar: tots els llogaters tenen dret a un any de pròrroga. Més enllà d'això, vostès tenen els mitjans, poden fer-ho, li demano, si us plau, que ho facin com més aviat millor.

La meua pregunta està relacionada amb una de les mesures urgents de la darrera llei. I és la que podien disposar els propietaris d'un nou contracte per als llogaters augmentant el 10 % del lloguer. Jo li torno a comentar... Li torno a formular la pregunta: amb aquest 10 % del lloguer, amb aquesta mesura, quin seguiment, quin impacte ha tingut?

Gràcies, senyora síndica.

La Sra. síndica general:

Gràcies, senyor Sánchez.

Senyor Filloy.

El Sr. Víctor Filloy:

Gràcies, senyora síndica.

La primera proposta que ens fa per accelerar la campanya promocional, diguéssim —i vostè ho deia molt bé— per promoure... per promoure, no: per fer saber que tots els inquilins tenen aquest dret de pròrroga, evidentment no esperarem a l'aprovació de la llei; no cal. Aquesta campanya publicitària no va lligada a l'aprovació de la llei, per tant en les properes setmanes distribuïrem en xarxa la informació necessària perquè arribi a tots els nostres ciutadans. Per tant, li agraeixo la proposta i així treballarem en aquesta línia.

Ara bé, també em demanava quin és l'impacte de la mesura que hem adoptat mitjançant la llei d'aquest any de desafectació de certs contractes del 2019 per la qüestió del 10 %. Com entendrà, ara mateix és veritat que estem rebent consultes a l'Oficina de l'Habitatge sobre aquesta qüestió, és a dir, inquilins que han rebut per part del seu propietari una carta o

informació proposant o fent les dues propostes, és a dir, si volen continuar amb la pròrroga o si accedeixen a un increment del màxim del 10 % però, a canvi, amb un contracte de lloguer nou de cinc anys. Hi ha dubtes. Certament comencen a arribar consultes en aquest matèria, i per això crec que és important —i li agraeixo també de nou la seva proposta— reforçar aquesta campanya de comunicació per tal d'informar bé de què és la pròrroga i de quines... diguéssim... flexibilitzacions té aquesta pròrroga per tal de respectar els drets equilibrats entre propietaris i llogaters.

Gràcies, senyora síndica.

La Sra. síndica general:

Gràcies, senyor ministre.

Senyor Sánchez, vostè vol fer la seva segona? Endavant.

El Sr. Carles Sánchez:

Gràcies, senyora síndica.

Cenyint-me a la mesura del 10 %, no tenen una aproximació quantitativa de quins han estat els contractes que han optat per aquesta modalitat? I quin seguiment es fa des del Govern de la implementació i l'avaluació de l'eficàcia d'aquesta mesura?

Gràcies, senyora síndica.

La Sra. síndica general:

Gràcies, senyor conseller.

Senyor ministre.

El Sr. Víctor Filloy:

Gràcies, senyora síndica. Gràcies, Senyor Sánchez.

Li recordaré una qüestió, simplement. Per fer una anàlisi concreta de com està impactant aquesta mesura, necessitaríem disposar del registre o d'un registre de contractes de lloguer. Vostè recordarà que amb la llei de l'Institut Nacional de l'Habitatge es creava la base de dades o el sistema de contractes de lloguer, on tots els comuns hauran de registrar les novetats, les actualitzacions dels contractes, els canvis, diguéssim, de renda i, per tant, en un futur sí que disposarem d'aquesta informació. Aquest sistema de contractes de lloguer, o aquesta base de dades, ja ha estat licitada. És un sistema informàtic i ha estat licitada per l'Institut Nacional de l'Habitatge. Ha tot just rebut les ofertes en les darreres setmanes i serà adjudicat per l'Institut properament. I aleshores en un futur disposarem d'informació molt més fidedigna d'aquesta qüestió. Que li recordo: base de dades que ja vam tenir certa discussió per veure com s'havia de presentar aquest sistema de base de dades.

És el que li deia abans: necessitem construir tota aquesta base en matèria d'habitatge legislativa, reglamentària, per tal que en un futur puguem disposar de més informació i poder dirigir millor les polítiques d'habitatge. A hores d'ara, el que sí que li puc dir —i no tinc la dada aquí— és quantes persones s'han adreçat a l'Oficina de l'Habitatge, concretament, per consultar sobre aquesta mesura del 10 %. Això, si ho desitja, li puc fer arribar en les properes setmanes el número d'aquest primer trimestre; no hi ha absolutament cap problema. Però entendrà que, per entendre o per saber quina és la realitat del mercat, caldrà primer implementar aquesta base de dades que recollirà tots, registrarà tots els contractes de lloguer del país.

Gràcies, senyora síndica.

La Sra. síndica general:

Gràcies, senyor Filloy.

Senyor Alís, la seva primera repregunta.

El Sr. Oliver Alís:

Gràcies, senyora síndica.

Sí, ministre Filloy. Doncs bé, han estat... porten dotze anys governant i han estat dotze anys... han tardat dotze anys a identificar aquests 6.200 pisos tancats que, sembla ser, tanta falta fan al mercat de lloguer. Fa dos anys que en aquesta cambra els dèiem com fer-ho. Entre altres coses, mirant les dades de FEDA, a les quals tenen accés, i altres recursos que han emprat per resoldre aquesta situació, per ara, estadística.

La pregunta és que: tardaran dos anys més a identificar quina és la situació jurídica d'aquests pisos? Perquè sembla que molta pressa no tinguin. Cal esperar a fer una nova Llei de mesures urgents —que segurament passarà a tràmit a finals d'any— per entrar un projecte de Llei, com ens deia, que resolgui o que ens doni més llum en la situació jurídica d'aquests habitatges?

Gràcies. Gràcies, senyora síndica.

La Sra. síndica general:

Gràcies, senyor Alís.

Senyor Filloy.

El Sr. Víctor Filloy:

Gràcies, senyora síndica. Gràcies, senyor Alís.

Miri, crec que hem de ser més precisos quan fem les preguntes. Vostè comenta que fa dotze anys que existeix aquesta problemàtica. La problemàtica de l'habitatge és una problemàtica que, com vostè sap, és cíclica i va en funció de l'economia dels països. Hi ha moments on es percep aquesta problemàtica, on el mercat és més tens, i hi ha moments

on no és tan tens. I aquesta problemàtica no fa dotze anys que dura, ara mateix, en aquest país. Es va començar a tensionar el mercat, com vostè sap, a finals del 2018-principis del 2019, que va ser quan, concretament, el ministre d'Afers Socials en aquell moment va iniciar les taules de debat per tal que entre tots els agents poguéssim anar trobant i construint aquest model que estem construint entre tots. Però, com li deia, no és un model que construïrem d'un dia per l'altre. Per tant, no és que tardem dotze 12 anys: és que ja fa un parell d'anys que estem treballant en aquesta qüestió.

Les dades de FEDA, no les tenim. Les dades de FEDA, vostès sap, ni de FEDA ni de les mútues o de les distribuïdores elèctriques són propietat d'aquestes entitats i, per tant, ha calgut negociar amb aquestes entitats convenis de col·laboració per tal de disposar d'aquesta informació, informació que han hagut de generar també els seus tècnics a nivell intern. I ara, a hores d'ara, hem aconseguit fer-les públiques, i en podem parlar avui gràcies que les hem pogut fer públiques. I miri, no sé si tardarem més o menys, però el que sí que ens fa falta és una habilitació legal per poder utilitzar ara aquesta informació per determinar quina és la situació jurídica d'aquests habitatges i emprendre accions. No disposem d'aquesta habilitació legal i, per tant, caldrà establir-la.

I si em permet, el que no podem fer és utilitzar les dades per a allò que no han estat cedides, que és el cas. I no han estat cedides per anar a analitzar quina és la titularitat de la propietat d'aquests habitatges, quina és la situació jurídica dels mateixos i intentar aportar solucions: han estat cedides, simplement, en l'àmbit estadístic. Aleshores, per tant, com li dic, caldrà legislar i donar una cobertura legal en un futur a aquesta qüestió.

Gràcies, senyora síndica.

La Sra. síndica general:

Gràcies, senyor Filloy.

Segona repregunta, senyor Alís.

El Sr. Oliver Alís:

Bé, gràcies, senyora síndica.

De fet, no m'ha contestat. Li he demanat si tardarà encara un any a tenir aquest projecte de llei perquè pugui passar a tràmit. En un any no: a finals d'any amb un nou projecte de llei de mesures urgents. Aquesta era la pregunta: tardarà vostè...? Estic repetint la primera pregunta, senyora síndica: és que no m'ha contestat. Tardarà vostè deu mesos, o vuit mesos, a fer aquest projecte de llei i a passar-lo a tràmit al Consell?

Gràcies, senyora síndica.

La Sra. síndica general:

Gràcies, senyor Alís. Senyor Filloy.

El Sr. Víctor Filloy:

Gràcies, senyora síndica.

Miri, li explico com funciona, perquè potser encara no ha vist com funciona, o com elaborem la Llei de mesures urgents en matèria d'habitatge. La llei no l'elabora el Govern. L'elabora, vull dir, sí que la redacta, però s'alimenta de totes les propostes dels interlocutors vàlids en aquesta qüestió. Els interlocutors han d'aportar les seves propostes en reunions de treball. La primera està convocada pel 31 de març i després hi ha dos o tres, em sembla, reunions més amb grups petits per diferents temàtiques on les entitats que representen la taula aporten les seves idees en aquesta matèria. Per tant, si em permet, jo preferiria donar un temps a totes les persones que se senten al voltant de la taula —Càritas, Raonador del Ciutadà, Associació de Contractistes, enginyers, arquitectes, propietaris de béns immobles, etcètera, ministeris, comuns...— per tal que reflexionin sobre aquestes propostes ens les puguin elevar i les pugui elevar a la cambra. Perquè fer un *decretazo*, que seria el que vostè em proposa, no és la nostra manera d'actuar. Per tant necessitem un temps perquè aquestes entitats ens puguin fer arribar aquesta informació i elaborar el projecte de llei necessari.

Això sí, tan aviat com el tingui i el pugui portar a la cambra, vist que tenen tanta celeritat i tanta urgència, els emplaço que anem tan ràpid com es pugui per aprovar l'esmentada Llei de mesures urgents del proper any.

Gràcies, senyora síndica.

La Sra. síndica general:

Gràcies, senyor Filloy. Ha acabat el seu torn de preguntes?

El Sr. Oliver Alís:

Només per al·lusions.

La Sra. síndica general:

No li ha fet cap al·lusió, senyor Alís.

El Sr. Oliver Alís:

Bé...

La Sra. síndica general:

Sincerament...

El Sr. Oliver Alís:

Sí...

La Sra. síndica general:

Poden allargar el debat el que vulguin...

El Sr. Oliver Alís:

Sí, home...

La Sra. síndica general:

... però no li ha fet cap al·lusió i li ha respost tot el que li ha demanat, interpreto jo en aquests moments. No hi ha al·lusions, senyor Alís, no té la paraula.

El Sr. Oliver Alís:

Gràcies.

La Sra. síndica general:

Algun altre conseller desitja preguntar?

Pregunta número 2. Pregunta amb resposta oral del Govern presentada pel M. I. Sr. Pere López Agràs, president del Grup Parlamentari Socialdemòcrata, per escrit de data 7 de març del 2022 en relació a les tarifes de les places públiques als centres sociosanitaris.

Fou registrada amb el número 177 i s'ha publicat en el Butlletí número 30/2022 del 7 de març.

Exposa la pregunta el senyor Pere López.

Agrairia contenció perquè, des que estan junts, no sé si se n'adonen que fan més soroll de l'habitual.

El Sr. Pere López:

Gràcies. Gràcies, senyora síndica. La veritat és que sí que es veu molta més concentració de persones, la qual cosa penso que és un plaer per a tots que puguem estar més a prop els uns als altres.

Abans de formular pròpiament la pregunta, que entenc que contestarà la senyora Pallarés, vull deixar ben clar en nom del nostre grup parlamentari quin és el motiu de la pregunta que avui formulem, que no és altre que demanar que el Govern retiri aquest injust decret que va aprovar ara fa unes setmanes. I per què? Doncs perquè és un decret que s'ha fet d'esquenes a les persones que viuen al nostre país.

Ahir estàvem reunits amb la Federació de la Gent Gran d'Andorra i ens van afirmar i reafirmar que ningú, mai, els havia comentat res. És més, ens van dir que ho podíem dir avui amb tota la tranquil·litat del món. Fa uns dies estàvem reunits amb la Federació Andorrana de Persones amb Discapacitat (amb la FAAD) i tampoc ningú, ni ens va

comentar res, ni ningú tampoc sabia res al voltant d'aquest decret. L'oposició, evidentment, ens vam assabentar per una roda de premsa, una roda de premsa en què vam veure que no compareixia la ministra —després li demanaré el perquè.

I arribats en aquest punt cal demanar-se com s'ha pogut tirar endavant una qüestió tan rellevant i amb un impacte econòmic tan gran. Cal recordar que el mínim passa de 780 euros a 1.426 euros —646 euros mensuals d'increment, gairebé un 83% d'increment. Això en el cas mínim: hi ha casos en què fins i tot aquest increment és més gran. No recordem tampoc que aquesta mesura estigués en els seus programes electorals. Els he llegit: no he vist enlloc que digués que pujarien les tarifes dels centres sociosanitaris. Tampoc ho he sabut llegir dins del document H23, que tirarien endavant una proposta com aquestes.

Així doncs, com deia abans, avui escoltarem la ministra, o qui faci el favor de contestar, però no els negaré que estem explorant diferents vies per intentar que aquest decret, el Govern se'l replantegi, el Govern l'anul·li i, si d'avui no en traïem res en clar, potser demà presentarem una moció perquè sigui el conjunt de grups parlamentaris els que es pronunciïn quan es debati aquesta moció.

Ara sí que vaig a la pregunta tal qual va ser registrada. Vist que el Govern ha decidit canviar les tarifes de les places públiques als centres sociosanitaris i que suposen un increment molt elevat per als nous usuaris; vist que associacions com la Federació de la Gent Gran d'Andorra o la FAAD han assegurat que no se'ls va consultar mai sobre aquest canvi, es demana quins són els motius que justifiquen els canvis sense consultar els col·lectius afectats en l'increment de les tarifes per als nous usuaris dels centres sociosanitaris.

Gràcies, senyora síndica.

La Sra. síndica general:

Gràcies, senyor López.

Respon pel Govern, senyora Pallarés. Teniu la paraula.

La Sra. Judith Pallarés:

Gràcies, senyora síndica.

Espero que tindrem temps de poder esvair tots els dubtes que comenta el senyor López. Jo li vull agrair la pregunta, perquè sí que és cert que ens pot donar l'oportunitat de clarificar algunes d'aquestes qüestions que han generat tant neguit i, com vostè bé ha traslladat, també la Federació de la Gent Gran m'ho ha traslladat a mi *a posteriori*. I sí que existeix la realitat que inicialment aquest treball, que sempre s'ha emmarcat dins del compliment de les obligacions jurídiques que té el Govern de dur a terme, també s'ha emmarcat dins d'un marc molt tècnic, i també sota el criteri que l'afectació als usuaris en realitat és pràcticament minsa, i espero poder aclarir-li-ho.

Per tant, inicialment m'agradaria concretar que els motius són jurídics i tècnics i que responen a un criteri de responsabilitat i sostenibilitat del model, un model del qual les tarifes dels centres sociosanitaris actuals no estaven adaptades als principis d'aquesta Llei

de serveis socio-sanitaris. Però també, en el cas d'haver-los de revisar, un model que consideraven obsolet pels criteris de valoració tècnica, que ja s'estan aplicant perquè s'ha millorat amb aquesta atenció a les persones, però que en realitat no estaven contemplades amb aquests criteris de les tarifes existents.

La Llei del 2014 encomanava al Govern el desplegament reglamentari de les normes relatives al finançament de les prestacions dels sistemes de serveis socials i socio-sanitaris. Això, per tant, no calia posar-ho en un H23, senyor López, perquè el Govern té l'obligació de complir, ho posi al programa o no, amb allò que la Llei l'obliga a fer. Per tant, d'acord amb els principis que marca aquella Llei —els principis de corresponsabilitat i sostenibilitat—, les persones beneficiàries han de contribuir al finançament de les prestacions tècniques i tecnològiques amb el copagament del preu públic que s'estableixi, en el qual es conformen les despeses sanitàries, les d'atenció personal a l'autonomia i les de manutenció i hostaleria.

Per donar compliment ja a aquesta encomana, ja el 2017 l'Executiu vam aprovar el Reglament regulador de la distribució competencial, la planificació, la inspecció i el finançament, mitjançant el qual es detallava, entre altres, el concepte del preu públic —que no s'havia... no es tenia—, i s'habilita el Govern a fixar-los. En conseqüència, els departaments i les àrees del Ministeri, tant d'Afers Socials com de Salut, treballen en el seu dia a dia per desenvolupar això, i un cop... És cert que a l'inici de la legislatura es treballa en aquesta direcció, i no és fins que la pandèmia ens dona una miqueta més de treva que el 26 de maig del 21 —de l'any passat— el Govern ja va publicar, aprovar i publicar, un primer reglament dels preus públics i del cost de referència d'altres serveis socials com, per exemple, el d'atenció domiciliària, la teleassistència i també els serveis dels centres de dia.

Seguint aquest criteri de regulació i de compliment amb la Llei, cal dir que els convenis per a la concertació de les places socio-sanitàries, també amb els prestadors de serveis, s'havien d'actualitzar amb aquesta normativa i, per poder adaptar aquests convenis a la realitat, no ho podíem fer si això no es feia publicant aquests preus públics amb anterioritat. I, tal com he comentat, és en compliment d'aquesta norma pel qual es tira endavant aquest decret.

M'agradaria continuar una miqueta més concretament amb el detall dels preus públics, segurament amb la meva dúplica, senyora síndica.

La Sra. síndica general:

Gràcies, senyora Pallarés, i gràcies per esforçar-se a respectar el temps, que no és fàcil amb segons quins temes.

Senyor López, per la rèplica.

El Sr. Pere López:

Sí, gràcies, senyora síndica.

Jo, abans d'entrar a contestar algunes de les coses o comentar algunes coses que comentava ara, volia afegir en la nostra intervenció inicial, a més, el perquè d'aquest moment que vostès han triat per fer aquesta revisió de les tarifes dels centres sociosanitaris.

Com a societat acabem de passar dos anys molt durs de pandèmia —que no vol dir que s'hagi acabat—, però hi ha determinats col·lectius com la gent gran, determinats col·lectius com les persones amb discapacitat que ho han sofert encara fins i tot més que la resta de persones que viuen en el nostre país. Tots ens hem omplert la boca de la importància dels serveis públics, dels centres assistencials, de les persones que treballen en aquest centre. I, home, senyora ministra, sense cap mena de debat públic, sense parlar-ho amb els interlocutors directes, sense parlar-ho políticament, per la porta de darrere, doncs ara, amb unes motivacions que vostè diu que són tècniques i jurídiques, prendre una decisió que és bàsicament política... perquè, al final, el principi de corresponsabilitat i de copagament ja hi era. No eren gratuïts, els centres sociosanitaris: les famílies pagaven una part. El que es fa ara amb aquestes tarifes és que la part que els correspon pagar s'augmenta molt, moltíssim, i que les aportacions que fa el Govern, d'una banda, i les aportacions, sobretot que fa la CASS, per una altra, doncs baixen moltíssim.

Per tant, aquesta és una decisió numèrica, pressupostària, política que no val avalar amb la Llei del 2014, entre altres coses perquè la llei porta vuit anys en vigor i perquè el principi de corresponsabilitat i de copagament estava plenament vigent. Ara bé, no és el mateix, segons la informació que vostès mateixos han lliurat als mitjans de comunicació, pagar 780 euros —que era possible pagar com a mòdul hotel·ler en l'actual... en l'anterior sistema— que pagar, com a mínim, 1.426 —si no més— en l'actual sistema. 1.426 euros, per a moltes famílies, és una barrera... (mensuals)... és una barrera infranquejable.

I no val aquí dir que hi haurà ajudes per al qui ho necessiti. Tothom sap com funciona el sistema d'ajudes de la Llei de serveis sociosanitaris. Les ajudes al servei, de la Llei, tal com es va establir a la Llei de serveis socials i sociosanitaris, primer demanen que la persona usuària, si té qualsevol tipus de propietat, si té una sèrie d'estalvis, se n'hagi de desfer; si no és la seva persona, que siguin els seus fills o els seus nets els que hagin de justificar els seus salaris, els seus ingressos, i si per tant podem complementar, ho facin. I, per tant, és una llei que és molt gravosa amb l'estalvi que hagin pogut tenir les persones i amb els ingressos que tenen, a més, els seus familiars.

La Sra. síndica general:

Ha d'anar acabant, senyor López, la dúplica, ai, la rèplica.

El Sr. Pere López:

No es pot dir que s'ajuda a tothom. Aquesta ajuda arriba un cop els familiars de fins a segon grau o les persones que conviuen amb la persona afectada veuen clarament perjudicats els seus ingressos, o bé s'han de desprendre dels seus estalvis que hagin pogut tenir i de les seves propietats.

Per tant, seguim sense entendre què ha respost, i és el que ens hauria de contestar, senyora ministra; no ens pot parlar d'aquests principis generals. Per què vostès han decidit

que les aportacions de la CASS i del Govern siguin més baixes i que les famílies hagin d'aportar més a partir dels nous usuaris? Queda clar que no és pels usuaris vigents, però que tot nou usuari a partir d'ara entrarà en aquestes noves condicions.

Gràcies, senyora síndica.

La Sra. síndica general:

Gràcies, senyor López.

Senyora Pallarés, el seu temps de dúplica.

La Sra. Judith Pallarés:

Sí, gràcies, senyora síndica.

Espero donar-li resposta a això que em comentava ara finalment.

L'aprovació de les tarifes, no únicament per al compliment reglamentari que s'havia de desenvolupar, també entra en consonància amb una implementació d'un model d'atenció sociosanitària que s'ha treballat conjuntament amb el Ministeri de Salut. Per tant, no és únicament replicar el mateix que hi havia i reflectir la situació actual, sinó que el model també es basa en un sistema menys medicalitzat. Estic convençuda que això ho explicarà millor el senyor Benazet que jo, perquè és amb qui hem treballat conjuntament, però sí que el model varia, que es potencia la prevenció i la promoció de la salut sota el principi d'atenció centrada en la persona i no sota un preu tancat sense tenir en compte les diferents necessitats de cada usuari. Vull dir, la tarifa CASS estava bloquejada amb una tarifa tancada que no definia les necessitats i que, a més a més, no funcionava amb un sentit d'equitat en tots els centres ni unitari.

Per tant, es vol mantenir l'autonomia personal. La millora en l'equitat en el finançament d'aquests serveis s'ajusta a les necessitats de les persones usuàries, on els recursos es destinen sobretot al benestar personal d'aquestes. Per tant, són requeriments legislatius: la necessitat d'actualitzar i unificar els convenis amb els prestadors de serveis després de molt temps, més el model d'atenció centrat en la persona, que es trasllada a aquest model de finançament que té en compte aquest grau de dependència per la despesa d'atenció personal a l'autonomia i el nivell també de comorbiditat, que són uns índexs que vam parlar el dia de la roda de premsa també les tècniques en relació amb l'índex de Charlson, que és una escala d'avaluació de l'esperança de vida amb l'edat i les diferents malalties per un càlcul més ajustat de la despesa sanitària i que, per tant, sí que aquests càlculs d'imports amb un treball de comparativa tècnica amb d'altres centres al nostre voltant, doncs s'equiparava.

Per tant, el cost global del servei en realitat no ha incrementat: la tarifa mínima era total, de la totalitat, era de 2.230 euros i la màxima de 4.530. I ara la mínima s'incrementa, equiparant aquest grau d'autonomia, a 2.626 i la màxima a 4.126 que, en ser menys medicalitzat, baixa. Per tant, es manté dins d'un mateix marc però sí que hi ha un canvi en la redistribució d'aquests costos, on s'ajusten aquests mòduls: primer adaptant les necessitats mèdiques de les persones usuàries i finançades per la CASS a diferents graus d'atenció; també el

mòdul de manteniment (l'hoteler), que s'ha unificat també d'una manera equilibrada entre les propostes; i, en tercer lloc, les necessitats assistencials de promoció a l'autonomia que abans no estava definit dins de... Sí que s'estava fent, però no estava definit— i que ara queda redistribuït entre el Govern i la persona usuària. El Govern sempre fa una aportació també permanent a totes aquestes tasques.

La Sra. síndica general:

Anem acabant, senyora Pallarés.

La Sra. Judith Pallarés:

Sí, senyora síndica.

Tot i això, hem de dir que aquestes persones, que amb aquest import —que també ha començat el senyor López i que potser ens farem mal avui aquí intentant clarificar tots els nivells de tota aquesta graella econòmica—, però s'ha de dir que les persones que no estaven en disposició d'abonar aquesta totalitat que vostè mencionava que se suma a aquest màxim de 1.526 euros, doncs el Ministeri d'Afers Socials, com ja fem ara —encara que vostè no ho comparteixi, no li agradi i ha dit qüestions com això dels estalvis, els estalvis es poden mantenir fins a un topall—, bé, doncs, es fa la valoració econòmica i es complementa allò que sigui necessari. El 2021, senyor López, hem atès, hem ajudat a 74 usuaris i sense poder arribar a poder cobrir aquestes necessitats, ha aportat el Govern més de 430.000 euros. Per tant, el suport que dona el Ministeri funciona i ajuda a les famílies. Segurament amb les seves repreguntes podré continuar.

Gràcies, senyora síndica.

La Sra. síndica general:

Gràcies, senyora Pallarés.

Senyor López, primera repregunta. Un minut per pregunta, un minut per resposta, si és possible, els hi agrairia.

El Sr. Pere López:

Sí, sí, gràcies, senyora síndica.

Només abans d'entrar a la pregunta, una cosa que ha explicat la senyora ministra, que sí que coincidim i que volem que quedi clar: que les tarifes globals, que respecte els centres sociosanitaris no s'augmenten; és més, fins i tot es disminueixen en algun cas, la qual cosa pot tenir fins i tot alguna afectació per a la qualitat de servei que puguin rebre els ciutadans. Per tant, estem en un esquema on el cost global que suporten les tres parts —CASS, més Govern, més usuari— baixa. Per tant, un possible risc que el centre sociosanitari, si rep menys ingressos, hagi d'ajustar les seves prestacions i, per tant, un pitjor servei per a l'usuari. I un segon element en què el Govern baixa la seva aportació; la CASS baixa de manera significativa —sobretot en determinats mòduls— la seva aportació; i als usuaris sempre els costa més: com a mínim, els costa un 83 % més i, en alguns casos, fins i tot

més. I no hi ha cap usuari que el que li correspon pagar —una altra cosa és que si després pugui accedir a una ajuda o no— sigui menys de 1.426 euros.

La Sra. síndica general:

Formuli la pregunta.

El Sr. Pere López:

Abans de seguir amb les xifres, jo li volia demanar, senyora ministra, i potser a tot el Govern, com és que una qüestió com aquesta es va presentar sense la seva presència, o sense la presència del senyor Benazet, o dels ministres que han treballat aquesta qüestió, perquè és evident que és una qüestió de... ens sembla a nosaltres; potser per a vostès és una qüestió tècnica o jurídica de segon nivell. Però jo li puc assegurar que les persones que estan a la Federació de les Persones... de l'Associació de Persones Grans d'Andorra estan molt alarmades, a la FAAD estan molt alarmades, i tothom està molt preocupat per aquest nou decret i les seves implicacions futures que tindrà sobre la seva butxaca. Com és que una qüestió com aquesta es va delegar amb una presentació de caràcter tècnic sense que hi hagués cap membre del Govern que presentés aquestes noves tarifes?

Gràcies.

La Sra. síndica general:

Gràcies, senyor López.

Senyora Pallarés.

Aquesta pregunta la contesta vostè, senyor Martínez Benazet?

El Sr. Joan Martínez Benazet:

Sí, per al·lusions i potser perquè hi ha alguns aspectes que crec que cal dir la veritat, sobretot.

Escolti, no són 780 euros els que paguen actualment els usuaris. Això és fals i vostè ho sap. Són 1.000, 1.030 o 1.095. Per tant, expliquem les coses tal com són perquè, si no, sembla que realment la pujada de tarifes és espectacular i no, no és aquesta la diferència.

Com diu la senyora Pallarés, totes les persones que no tenen suficients mitjans per poder fer front a aquest valor de 1.400-1.500 i escaig euros que requereix atendre aquella persona en un centre d'aquestes característiques, doncs el Ministeri d'Afers Socials té les mesures escaients perquè ningú es quedi sense aquest tipus d'atenció.

També li diré una altra cosa: molta gent de la Federació de la Gent Gran i gent del seu entorn han visitat centres acompanyats de mi, com pot ser Fundación Matía a Guipúscoa, que és el centre més modèlic, diríem, de l'Estat espanyol i que posa més recursos a l'atenció de la gent gran atesa en aquest centre, que tenen les persones amb més complexitat d'atenció; la tarifa màxima és de 3.800 euros. En aquest país, doncs, tenim un centre que,

per cada usuari es pagava una quantitat de 4.530 —cosa que creiem que està absolutament fora de mercat aquí, a França i a Espanya— i uns altres centres que tenien unes tarifes que no anaven tampoc acompanyant la complexitat del que s'estava fent.

Què s'ha fet amb la tarifa sanitària, per exemple, que va de 300 a 1.650 euros? Doncs s'ha ajustat la tarifa a aquella prestació sanitària que requereix cada persona. A més a més, s'ha posat aquest mòdul que és d'atenció per a l'autonomia de la persona, i s'han posat molts recursos perquè aquesta autonomia sigui el millor possible. Per exemple, el que s'intenta —i s'han posat molts recursos en aquest sentit i això també s'ha explicat a la Federació de la Gent Gran—, que recentment estan invitats a conèixer...

La Sra. síndica general:

Ha d'anar acabant, senyor Martínez.

El Sr. Joan Martínez Benazet:

Sí, acabo de seguida.

Doncs s'ha fet el recurs que acompanya tot això, que és el servei d'Envelliment i Salut, amb un cap de servei, cinc facultatius, els quatre són geriatres, una persona amb formació d'INEF, infermeria, fisioterapeutes, administrativa, etcètera. Per què? Doncs per acompanyar tota aquesta modificació de l'atenció a les persones de la gent gran. Per tant, posem les coses en el seu context i diguem les coses tal com són. No ens inventem xifres, senyor López.

Gràcies, senyora síndica.

La Sra. síndica general:

Gràcies, senyor Martínez Benazet.

Senyor López, segona repregunta.

El Sr. Pere López:

Sí, gràcies, senyora síndica.

Jo no m'invento xifres, senyor Benazet. Amb la informació que jo tinc, tinc entès que hi ha persones que només paguen el mòdul hotel·ler de 780. En tot cas, si la xifra que vostè em diu no és només la del mòdul hotel·ler de 780, sinó que es paga 1.030, vostè ja m'estan reconeixent que hi ha un increment de 1.030 a 1.400 o a 1.500, és a dir, un increment no tan gran com el que jo anunciava, però en tot cas un increment que, a més, em sembla que és voluntari, és a dir, que el Govern realment ha volgut incrementar aquestes tarifes i, a més, ho ha fet ajustant l'aportació que fa el Govern i l'aportació que fa la CASS. És bo, és bo saber-ho. És a dir, no es tracta de cap error ni que els tècnics hagin actuat de manera independent —ja que cap ministre va presentar la mesura—, sinó que hi ha hagut una voluntat del Govern d'incrementar el cost per als usuaris d'aquestes tarifes.

Jo li torno a demanar, aprofitant el que deia abans i en tot cas sabent que, com a mínim, estem parlant d'un increment de 1.030 a 1.400 o de 1.030 a 1.500 —tot i que jo tinc informació que hi ha gent que només pagava el mòdul hotel·ler de 780—, torno a insistir: per què cap ministre va presentar en roda de premsa aquestes mesures, que són tan difícils d'entendre tant políticament com en la seva gestió; i per què no n'han parlat mai ni han intercanviat esborranys ni han intercanviat informació, ni amb la FAAD, ni amb la Federació de Gent Gran d'Andorra.

Gràcies, senyora síndica.

La Sra. síndica general:

Gràcies, senyor López.

Senyora Pallarés, és vostè ara? Endavant.

La Sra. Judith Pallarés:

Sí, gràcies. És el que té treballar transversalment, que de vegades... Gràcies, senyora síndica.

Doncs, en relació amb el mòdul de 780, sí que hi ha persones que tenien únicament, en segons quin centre: no en tots per igual, que per això també era necessari equiparar certes qüestions. Aquests 780, i que potser eren menys, però és que la resta l'aportava Govern, igual que en molts casos. O sigui, la despesa de Govern no ha baixat, senyor López, nosaltres continuarem: 3.120.000 euros de cobrir la despesa dels centres sociosanitaris, i això continuarà sent així. I a més, aportem els altres 430.000 euros d'aquelles persones que dins els seus recursos no hi arriben. Per tant, el Govern continuarà, igual que ha fet fins ara, aportant aquestes partides d'aquests increments que són reals i conformes a la realitat en el que és el cost necessari i la repartició.

Per què? És per aquesta raó que li vull explicar per què en aquell moment els ministres no fem una roda de premsa amb aquesta qüestió. Per què? Perquè tothom està cobert, senyor López. És que, en realitat, aquesta diferència de preu en relació a les famílies únicament afectarà aquelles famílies que tenen recursos per a poder aportar de la manera més justa al sistema, i no deixant aquesta càrrega únicament per a un sistema que no estava avaluat totalment per part de la CASS o per part d'altres serveis. Per tant, per què nosaltres fem, deixem que es faci una explicació tècnica? També li dic que vaig tenir la Covid i lamento segurament que estava en una situació de no poder assistir. Però és que, en realitat, aquest alarmisme que vostè també ha aprofitat per explotar una situació que no és certa —perquè ningú se la deixa sense aquest suport— i que vostè està explotant d'aquesta manera, l'està creant vostè i el seu grup, incentivant una qüestió que no és certa, perquè a totes les famílies que no arriben se les ajuda.

Per tant, per què no es presenta? Doncs, en realitat, nosaltres sí que havíem mantingut diferents converses informals amb la Federació de la Gent Gran quan hem anat a l'entitat, en el qual sabien que estàvem treballant en aquesta adaptació reglamentària. És cert que nosaltres no intercanviem uns papers; és cert que no fem això. Potser miri, ja li compro, ja

li accepto. Amb això segurament jo he estat la primera en equivocar-me, però el que sí que és cert és que aquest model no deixa fora del sistema a ningú, ni ara ni en el futur, i que és molt més equilibrat.

La Sra. síndica general:

Vagi acabant, senyora ministra.

La Sra. Judith Pallarés:

A qui afecta? Doncs a aquestes famílies... Sí, senyora síndica... Com li dic, es podria explicar millor? Bé, doncs ja hem acordat amb el president de la Federació, que segurament ens devia dir ahir, que es faran totes les visites necessàries a les cases pairals dins d'una ronda que ja teníem marcada per donar tots aquests detalls que requereixin, i calmar tothom: que estiguin tranquils, que el Govern continua al seu costat i continuarem aportant la part que ells no puguin aportar, i demanant també... Li he demanat avui mateix a la Comissió Legislativa —que espero que la presidenta ja m'ha confirmat que ha arribat la meva demanda— d'Afers Socials i Igualtat la compareixença pública, no únicament per poder desgranar tota aquesta qüestió, que podríem estar aquí "que si jo entenc", "no entenc", "que paga la CASS", "*que se medica*", "*que no se medica*"...

Penso que en una compareixença segurament tindrem disposició d'entrar en aquest debat amb molt més detall i poder parlar també, si així m'ho permeten, poder-los presentar el Pla Nacional Sociosanitari per a la Gent Gran abans de la provisió de la Comissió Nacional de Benestar Social, que també és un compromís d'aquesta cambra en el que hem estat treballant i que forma part no únicament d'aquesta qüestió.....

La Sra. síndica general:

Acabi, senyora ministra.

La Sra. Judith Pallarés:

Sí, senyora síndica... sinó tot un sistema d'atenció plena, assistencial per a totes les famílies, i tot un circuit molt interessant que estaré encantada de poder-los presentar quan fem aquesta compareixença pública.

Gràcies, senyora síndica.

La Sra. síndica general:

Gràcies.

Senyor López, vol fer una tercera repregunta?

El Sr. Pere López:

Sí.

La Sra. síndica general:

Endavant.

El Sr. Pere López:

Sí, gràcies, senyora síndica.

Deixi'm que li digui, senyora ministra, que és una mica estrany que una ministra demani comparèixer per un decret que ja està aprovat. Normalment les compareixences són per coses que estan en curs o que s'estan treballant o que es presenten abans que s'aprovin o un projecte d'ell que es treballarà. Jo crec que serà bastant inaudit que vostè vulgui comparèixer per a una cosa que ja està entrada i que ja està en vigor, perquè ja està publicada al BOPA. En tot cas, després del debat d'avui, jo crec que serà més necessari que mai el que anunciava al principi: que hi hagi un debat més endreçat entre grups parlamentaris amb una moció. Nosaltres entrarem una moció demà per a què tots els grups parlamentaris es puguin pronunciar al respecte d'aquest increment, que queda clar que és un increment.

S'hi pot utilitzar l'eufemisme que es vulgui: "de reequilibri", "de reequilibri de les aportacions"... És a dir, les famílies ara hauran d'aportar més. Això suposarà un cost per a les famílies. A la gent no li agrada que li diguin que si no arriba, un cop el fill ja hagi hagut de reduir els seus estalvis, o els nets, hagi d'aportar part del seu salari; si tota la família no arriba, al final rebrà una ajuda. La gent té ganes de tenir uns drets i a poder accedir pels seus propis recursos a allò que li correspon. Vostès han tirat pel dret. Han fet un increment molt important de les tarifes. Està clar que el preu global no només no augmenta sinó que baixa, i que la CASS aporta molt menys —la qual cosa suposo que deu ser una satisfacció per als comptes de la CASS—, que el Govern en alguns casos aporta menys i que a les famílies els tocarà pagar molt més.

Que aquelles famílies que estiguin en una situació realment precària i molt complicada, perquè el reglament d'ajudes és molt exigent, tindran ajudes? Sí, però moltes altres famílies, enlloc de pagar 800 euros o 1.000, hauran de pagar 1.400 o 1.500 euros cada mes durant una sèrie d'anys, la qual cosa són molts diners...

La Sra. síndica general:

Formuli la repregunta, senyor López.

El Sr. Pere López:

... que aniran a compte dels seus estalvis.

I ja per acabar, ja que tinc que posar una pregunta, vostè ens ha parlat d'aquesta Llei de serveis socials i que això és una qüestió tècnica i política, però jo vull entendre que això ha estat debatut al Consell de Ministres, que el cap de govern n'estava també al corrent i que aquest és un debat que s'ha produït en el si del Consell de Ministres, i que tothom és conscient de les implicacions de les decisions que s'han pres i que s'han tirat endavant.

Gràcies, senyora síndica.

La Sra. síndica general:

Gràcies, senyor López.

Senyor Espot, desitja contestar vostè, entenc?

El Sr. Xavier Espot:

Sí, gràcies, senyora síndica.

La Sra. síndica general:

Endavant.

El Sr. Xavier Espot:

El senyor López sempre troba a faltar la meua intervenció en les sessions de preguntes al Consell i, per tant, si no tinc cap pregunta que se m'adreça personalment, sempre aprofito alguna repregunta perquè jo pugui intervenir.

Evidentment, jo dono ple suport a la ministra d'Afers Socials i al ministre de Salut en aquesta decisió que s'ha pres. I aquesta decisió és plenament conforme, no només amb les polítiques d'atenció a la gent gran i les polítiques socials en general que porta a terme aquest Govern, sinó també amb les que portava el Govern anterior, senyor ministre d'Afers Socials.

Li agradi o no, aquí es va aprovar una Llei de serveis socials i sociosanitaris que ha suposat un avenç exponencial en la implementació d'uns serveis socials de qualitat en el nostre país, emmirallant-nos en les millors pràctiques. I li puc dir, perquè personalment em vaig desplaçar a països escandinaus la passada legislatura i vaig veure el tipus de polítiques socials que aplicaven i s'assemblaven molt a les que es desprenen d'aquesta Llei de serveis socials.

I aquesta Llei de serveis socials, que suposa molts avenços, també suposa algunes obligacions i alguns deures. I la ministra li ha dit: hi ha un principi important, que és el de la corresponsabilitat. Perquè a la vida res és gratuït. I si quelcom ha de ser gratuït és per a les persones que realment tenen necessitats econòmiques. Per tant, vostè, des d'una perspectiva socialdemòcrata i progressista, que vull creure que defensa, com pot estar avui aquí defensant que una persona amb un patrimoni de 6, 10, 20 milions d'euros, que legítimament s'ha fet gran, està en un grau de dependència i ha d'ingressar en un centre sociosanitari, només se li demani de pagar 1.000 euros de mòdul hotel·ler quan aquesta plaça, efectivament, acaba costant 4.000 o 5.000 euros a l'erari públic?

A mi no em sembla just. A mi no em sembla just, perquè els diners que destinem a pagar la plaça d'aquesta persona que té un patrimoni de 20 o 40 milions d'euros són diners que no podem destinar a donar més i millors serveis socials a aquelles persones que precisament no tenen aquest patrimoni, sinó que no tenen absolutament res. I els diners

s'han de destinar a aquestes persones. Per tant, no ens faci ser progressistes i socialdemòcrates a nosaltres. Apliqui- s'ho vostè...

La Sra. síndica general:

Ha d'anar acabant, senyor Espot.

El Sr. Xavier Espot:

... que és el que defensa. Defensi aquests valors i, per tant, no defensi el "cafè per a tothom". Jo ja entenc que és molt llaminer i que, d'acord amb les seves explicacions esbiaixades, fa creure a tothom que, amb independència de la seva capacitat econòmica, es pujaran els preus de les residències sociosanitàries a tothom. No. Pagaran una mica més aquells que s'han de gratar la butxaca perquè tenen molts diners.

La Sra. síndica general:

Acabi, senyor Espot.

El Sr. Xavier Espot:

I aquells que no tenen molts diners, o que no tenen diners, el Govern està allà per ajudar-los i, si cal, no pagaran ni un euro.

Vostè parlava del cas de la persona que paga 780 euros. Aquesta persona paga 780 euros, enlloc dels 1.000 que li ha dit el ministre, perquè la diferència li paga el Govern. Però és que hi ha persones que paguen 0 euros. Això continuarà sent així: hi haurà persones que pagaran 780 euros, persones que en pagaran 0 i aquells que s'ho poden permetre en pagaran 1.400. Que no està gens malament com a acte de generositat, tenint en compte que al final, a l'erari públic, aquella plaça li costa aproximadament entre 4.000 i 5.000 euros menys aquests 1.400 o 1.500 euros que hauran de pagar. Déu n'hi do ja, l'esforç que fem.

La Sra. síndica general:

Senyor cap de govern, li demano que acabi.

El Sr. Xavier Espot:

I si no, miri el que s'aplica als països del nostre entorn. Li puc ben garantir que el nostre sistema és més protector i és més social que el de molts països del nostre entorn, fins i tot governat per partits de la seva filiació política.

Gràcies, senyora síndica.

La Sra. síndica general:

Gràcies. Senyor López, vol fer repregunta?

El Sr. Pere López:

No. Vull fer...

La Sra. síndica general:

Ja m'ho imagino...

El Sr. Pere López:

... contestar les al·lusions que feia el senyor cap de govern.

En tot cas, queda clar que al Govern han tingut aquesta voluntat de tirar endavant aquesta reforma. Estaria clar si hagués estat valent i ho hagués dit des del primer moment i no hagués deixat els tècnics de la casa presentar aquesta informació i generar tot aquest rebombori. El que no sé, no ho tinc clar, és que ho pensa fer amb tots els serveis públics i que totes les persones paguin pel cost dels serveis que corresponen. És a dir, si també les persones que tenen molts recursos hauran de pagar més per l'educació dels seus fills, o hauran de pagar per l'accés a serveis socials o serveis sociosanitaris, o la salut serà més cara per a les persones que tenen més ingressos, o persones que tenen una situació més complicada. El que està clar és que hi ha moltes famílies a les quals això els suposarà un gran maldecap. I no serà precisament aquesta dels 20 milions d'euros, que encara que hi ha gent que té molts diners al país, n'hi ha molts més que van molt justos i arriben molt justos a final de mes i que aquests patiran molt el canvi de tarifes que vostès han decidit tirar endavant.

Gràcies, senyora síndica.

La Sra. síndica general:

Era la seva quarta repregunta, de fet, perquè no la tenia.

Senyor Espot, tanquem aquí.

El Sr. Xavier Espot:

Sí, gràcies, senyora síndica.

Evidentment, no es tracta de pagar la integritat del cost dels serveis socials. Ja li he dit abans. Com a màxim, com a màxim! es pagaran entre 1.400 i 1.500 euros d'un servei que costa entre 4.000 i 5.000 euros, la qual cosa no està malament. I, evidentment, no ho pagarà tothom: ho pagaran aquells que s'ho puguin permetre. Que després, en la implementació pràctica d'aquesta reforma, veiem que hi ha aspectes que no són suficientment afinats i que hi ha persones que queden desprotegides —malgrat no han de quedar desprotegides—, jo crec que no tindrem absolutament cap tipus de problema, reglamentàriament, per fer la modificació que toqui. Però, si us plau, no ens esquinquem les vestidures abans d'hora i fem també un vot de confiança.

El que no podia ser, senyor López, és el sistema actual. El sistema actual era un autèntic desori. Era que aconseguia la plaça aquell que primer arribava, amb independència de la seva capacitat econòmica. Hi havia clientelisme, si em permet, i no ho dic pels prestadors

de serveis, ho dic pels propis usuaris en el sentit que demanaven el canvi d'una residència a l'altra en funció del cost que tenia. Hi havia residències que pagaven fins a 5.000 euros al mes i residències que pels mateixos serveis pagaven 2.500 euros al mes. És que escolti, és que ni la intervenció general del Govern ja autoritzava la pròrroga d'aquests convenis.

Això s'havia de regular. S'havia d'aportar seguretat jurídica, transparència, i ara les coses estan clarament establertes amb un mòdul sanitari, amb unes xifres prèviament establertes en funció del grau de dependència de la persona. Per tant, com més càrrega sanitària hi hagi, més paga la CASS. Un mòdul social que en tots els casos, amb independència de la capacitat econòmica de l'usuari, paga el Govern —i en aquest sentit el Govern ha fet un esforç addicional al que feia abans— i un mòdul hotel·ler que paga l'usuari, com a tots els països del món.

La Sra. síndica general:

Vagi acabant, senyor Espot.

El Sr. Xavier Espot:

I dic bé: paga l'usuari també si té capacitat econòmica. Per tant, una persona que no té capacitat econòmica no li costarà absolutament res tenir una plaça en un centre sociosanitari. Jo crec que això és un sistema. Potser no ho hem explicat prou bé, i per això la ministra li fa honor, diguem, al seu càrrec: compareixerà a la Comissió Legislativa per a explicar-ho millor. Però jo crec que aquest és el sistema que s'havia d'implementar. I, a més a més, és un sistema que s'havia d'implementar fa temps.

Jo vaig fer molt esforç de desplegament de la Llei de serveis socials i sociosanitaris. Amb dos anys vam fer moltes coses, però això es va quedar al tinter. I evidentment no és una qüestió fàcil i, per tant, jo també li agraeixo a la ministra que s'hagi posat al capdavant d'aquest assumpte espinós i l'hagi tirat endavant i, per tant, com no pot ser d'una altra manera, evidentment que té el meu suport: el tindrà fins al final. I crec que la ministra i el ministre són suficient... tenen suficient altesa de mires com per avaluar l'impacte que pugui tenir aquest reglament un cop s'apliqui i, si hi ha alguna situació que no queda suficientment garantida o coberta, farem les modificacions que siguin oportunes. Però abans de fer mocions on sap que, a més a més, el Govern no podrà intervenir, ja em dirà què aportarà aquesta moció que vostè vol presentar.

La Sra. síndica general:

Senyor Espot, pot acabar, si us plau?

El Sr. Xavier Espot:

Sí, acabo de seguida.

Ja la tenia decidida, aquesta moció, abans de començar el debat d'avui. Què aportarà? Vostè creu que clarificarà la situació? Si el Govern no pot ni intervenir en aquesta moció! Estem parlant d'un reglament que ha aprovat el Govern. Home, jo crec que seria més oportú que esperés la compareixença de la ministra i aprofiti la compareixença de la ministra per

fer tantes preguntes com vulgui. Ara bé, vostè no n'ha tingut prou d'aquesta tribuna i en vol una altra —on nosaltres no podem parlar— per tornar a explicar la seva versió dels fets que, perdoni que li digui, jo crec que dista molt de la realitat.

Gràcies, senyora síndica.

La Sra. síndica general:

Gràcies.

Pregunta número 3. Pregunta amb resposta oral del Govern presentada per la M. I. Sra. senyora Susanna Vela Palomares, consellera general del Grup Parlamentari Socialdemòcrata, per escrit de data 7 de març del 2022 en relació a la participació d'Andorra a la Biennal d'Art de Venècia. Fou registrada amb el número 178 i s'ha publicat en el Butlletí número 30/2022 del 7 de març.

Exposa la pregunta la senyora Susanna Vela.

La Sra. Susanna Vela:

Gràcies, senyora síndica.

Vist que en el pressupost del 2021 no hi havia cap dotació econòmica relacionada amb la participació d'Andorra a la 59a Biennal de Venècia i que en el pressupost d'enguany ja no apareixien les partides relacionades amb aquesta mostra; vistes les declaracions fetes per la responsable del Departament de Promoció Cultural sobre la continuïtat del projecte, es demana: quina és la postura del Govern en relació a la participació d'Andorra a la Biennal d'Art de Venècia?

Gràcies, senyora síndica.

La Sra. síndica general:

Gràcies, senyora Vela.

Respon pel Govern, senyora Riva. Té la paraula.

La Sra. Sílvia Riva:

Gràcies, senyora síndica.

Per donar resposta en relació amb la posició d'Andorra sobre la participació en el certamen de la Biennal, no és possible fer-ho sense abans ressaltar i afirmar la posició determinada del Govern en donar suport al teixit artístic del país. Val a dir que aquest suport a la creació i projecció dels artistes va lligat a diferents projectes impulsats des del Ministeri, no només la participació a la Biennal. Reduir-ho i voler-ho centrar en aquest certamen seria un flac favor al conjunt d'equips i persones que treballen dia a dia per fer avançar la cultura del país. Les subvencions culturals, disposar de sales expositives, tallers per crear, residències a artistes, escoles d'art, el programa de Diplomàcia Cultural, el desenvolupament del cens artistes i programes com "La cultura no s'atura" són exemples d'un conjunt d'accions i

programes que persegueixen el mateix objectiu que la participació de la Biennal d'Art de Venècia. Per tant, la participació s'entén com una acció més dins el conjunt que es duen a terme en aquest impuls i acompanyament del sector.

Concretament, aquest projecte volia, des del seu inici, donar visibilitat als artistes plàstics d'Andorra i situar el nom d'Andorra en un certamen de renom internacional. D'ençà el 2008, la postura dels successius governs ha estat complementar el suport del teixit amb aquesta participació i han estat fins a un total de cinc les participacions d'Andorra al certamen. En aquestes edicions artistes com Helena Guàrdia, Francisco Sánchez, Fiona Morrison, Sam Bosque, Javier Balmaseda, Joan Xandri, Agustí Roqué, Eve Ariza i Philippe Shangti han participat. Però no obstant l'anterior, any a any el nombre de candidatures va anar baixant de forma molt significativa, passant de 28 a 22, 12, 7 i 5 respectivament el darrer any.

Durant les successives participacions aquest projecte no ha estat mai exempt de crítiques i ha portat aparellats més aviat dubtes sobre el compliment dels seus objectius que no pas valoracions positives i de reforç. Una d'elles va ser precisament de la mà del Partit Socialdemòcrata el 5 de juny del 2019, quan es va interrogar el Govern sobre la darrera participació —la del 2019— i els detalls econòmics de la mateixa. No s'hi contenia, en la pregunta, cap referència ni interès sobre el nombre de visitants del pavelló, sobre el nombre de visitants totals a la Biennal, cap demanda de comparatiu ni avaluació sobre el projecte dels artistes, de la seva participació... simplement es va voler saber i posar en dubte el cost del projecte.

Es va donar degut retorn, i poc després es va mantenir una reunió informal amb els consellers generals de la Comissió Legislativa d'Educació, Recerca, Cultura, Joventut i Esports, compartint no només les dades objecte de la pregunta, sinó també la voluntat que tenia el Ministeri de millorar la implementació d'aquest projecte i que, a tals efectes, ja va manifestar que necessitaria un treball de reflexió, d'avaluació d'elements com la progressiva disminució de candidats i si els objectius inicials amb els que va néixer s'acomplien. Una reflexió sobre aquest i altres projectes que es va decidir vehicular mitjançant les taules de treball del Llibre blanc de la cultura a fi de contenir en el pla estratègic que veurà la llum aquesta primavera les accions que puguin donar eines per la presa de decisions.

Paral·lelament, l'esclat de la pandèmia, ara fa tot just dos anys, va aconsellar treballar uns pressupostos diferents en què els projectes on el factor extern hi era present van decaure per la incertesa. Per tant, evidentment, ni en el pressupost de l'any 20 ni en el 21 s'hi destinaven partides a fer front a aquest projecte. Sí, això: es van poder destinar a projectes com "La cultura no s'atura" que promouen el consum intern i confien en empreses del país. Recordem que la Biennal hauria hagut de ser celebrada l'any passat i no serà fins al 27 d'abril d'enguany que obrirà les seves portes. Per tant, indubtablement, la pandèmia també hi ha incidit, en el seu calendari, però no només en el calendari, sinó que aquesta incertesa serà la característica que marcarà l'edició 22, ja que, lluny dels 86 a 89 pavellons de països participants, enguany deixarà Andorra de ser present conjuntament amb altres 15 països que faltaran a la cita.

Per tant, el període de reflexió coincidirà amb l'edició menys concorreguda, però seguirem treballant decididament per completar aquest procés d'avaluació i decidir participadament si ser presents a la Biennal segueix aportant valor afegit i, el més important, quins canvis

cal implementar a fi que el retorn sigui l'esperat i aquest projecte es gaudeixi i no sigui sotmès contínuament a judici.

Moltes gràcies, senyora síndica.

La Sra. síndica general:

Gràcies, senyora Riva. Per la rèplica. Senyora Vela.

La Sra. Susanna Vela:

Sí, gràcies, senyora síndica.

Miri, amb un ja molt llunyà 1 de juny del 2011 s'inaugurava el pavelló d'Andorra a la Biennal de Venècia. La legislatura ja havia començat, però encara no teníem ministre de Cultura — un fet, dit de pas, que és habitual en els governs de Demòcrates per Andorra. Així és que va haver de ser inaugurat pel ministre de Justícia, el senyor Marc Vila. Era la primera vegada que Andorra hi participava. Arribar aquí va ser molt complicat. El ministre Minoves la va impulsar i el govern socialdemòcrata no va dubtar ni un moment en tirar el projecte endavant malgrat el cost econòmic que podia representar. Es tractava, i es tracta, d'un estímul molt potent per als nostres artistes i el prestigi d'un país que aposta per l'art contemporani i la cultura. La Biennal de Venècia és, indiscutiblement, el referent internacional de l'art contemporani.

És veritat que la participació d'Andorra ha estat motiu de control parlamentari, senyora ministra, però no era pel tema del que costava la seva participació, sinó perquè vam pensar que hi havia una desproporció del projecte en una sèrie de capítols de la despesa. No la participació total, sinó la desproporció, amb el tema del desplaçament, com bé sabeu. Entenem que han passat cinc anys i que era moment d'analitzar la nostra participació en aquest esdeveniment. Evidentment que l'havíem d'analitzar, però això no vol dir que ho haguem de deixar de participar. És evident que desconexem quin retorn cultural i social ha tingut: com els artistes s'han vist beneficiats durant tot aquest temps de la seva participació i, la resta també dels artistes, com s'han pogut beneficiar del seu treball de creació. Valorar per què no sembla despertar interès també entre el col·lectiu artístic: com bé heu dit, cada cop hi ha menys persones candidates. Simplement s'ha de revisar el model que fins ara ha funcionat.

Fa mesos que algú ja va avisar que era una evidència que Andorra no participaria en aquesta 59a Biennal de Venècia. Suposava que aquests dos mesos de pròrroga forçada per la pandèmia haurien servit al Ministeri per reflexionar sobre la convivència o no de repetir Venècia per sisena vegada consecutiva. La senyora Montserrat Planelles, directora de Promoció Cultural, ho va dir sense embuts: "Aquest any no anirem a Venècia", cosa evident. Parlava que era una despesa considerable per a un ministeri com el nostre. També deia que no descartàvem anar, però tampoc podien afirmar quan podria ser. El problema és l'elevada inversió, segons la directora de Promoció Cultural. Una inversió que només és comparable al que cada curs inverteix el Ministeri: el Thyssen, 450.000 euros; a la Fundació Onca, 166.000 euros; o als Petits Cantors, 86.000 euros.

És cert que la Biennal ha estat sempre sota sospita, però la de vostè, senyora ministra, no la de l'oposició i menys del Partit Socialdemòcrata. Des que va arribar al Ministeri li va semblar que volia obrir aquesta reflexió sobre el futur de la cita. Recordar, com bé ha dit, que vam parlar-ne en comissió legislativa, però mai més en vam saber res. No sé si tot està decidit, si ara dependrà de les recomanacions del Pla estratègic de cultura, és a dir, aprofitarà també per espolsar-se la responsabilitat i descarregar-la als tècnics? Quines alternatives viables tenim dins del circuit de fires internacionals existents per poder deixar d'anar a la Biennal de Venècia? Totes elles no són ni comparables ni tenen la repercussió ni la trajectòria de la fira de la Biennal.

Em sumo a la veu dels artistes: no tornar-hi és un error. Arribar a Venècia va ser molt difícil i marxar ara seria una gran pena perquè és un aparador de primer nivell tant pels artistes com pel país. Pels artistes és indispensable tenir accés al circuit internacional i, de moment, amb els projectes que heu mencionat, no sabem veure aquesta projecció internacional que s'ha donat. A Venècia penso que hem de tornar, replantejant, evidentment, si convé el model, és a dir, hi ha molts altres models. Esperem que aquest Pla estratègic de cultura esvaeixi els dubtes i posi damunt de la taula un altre sistema, un altre model per poder seleccionar l'artista o els artistes que ens poden representar en aquest certamen d'interès internacional.

Però vaja, pensem que vostè ja ha decidit de no anar. M'agradaria conèixer ben bé els motius. I enlloc de prendre la decisió, sigui valenta i digui-ho, és a dir, no faci que la decisió la prenguin els altres. Els hi ha fet... els fa nosa la Biennal i jo entenc que és d'aquests projectes de país que no ha d'estar supeditat als canvis de govern. Entenc que tots els països participants a la Biennal, alguns dels quals no hi podran anar, serà per motius econòmics, no perquè el govern de torn hagi decidit no anar.

La Sra. síndica general:

Ha d'anar acabant, senyora Vela.

La Sra. Susanna Vela:

Per tant, res. M'agradaria que repensessin, que valoressin el fet que Andorra ha de poder formar part de la Biennal. A aquesta edició és evident que és impossible anar, però per les properes sí que s'hi pugui anar, amb el model que sigui, el que hagi de ser, el més adequat, però no deixem d'anar-hi.

Gràcies, senyora síndica.

La Sra. síndica general:

Senyora Riva, és el seu temps de dúplica.

Avui tenim certes dificultats amb el temps. Té un minut, perquè ha gastat tot el temps que tenia.

La Sra. Sílvia Riva:

Gràcies, senyora síndica.

De fet, la inversió del temps en la primera pregunta era realment per poder centrar el debat. És a dir, aquí tenim part de l'arc parlamentari on han pogut tenir l'ocasió de treballar molt concretament aquest projecte. Però recordo que el conjunt de la cambra i molts dels ciutadans que ens segueixen no són coneixedors al mateix grau d'aquest projecte i d'aquí poder explicar una mica i glossar tot el que ha suposat aquesta participació i aquest projecte que, com bé deia la consellera, doncs des del 2008 es gesta i es treballa des del Ministeri de Cultura.

He sentit referències, potser una mica crítiques, en una relació i en un context com el que havíem viscut. Un cop més, la Biennal suscita aquestes referències crítiques. Parlem de sospites, parlem d'espolsar o sentim parlar de sospites i d'espolsar quan aquí ningú espolsa res. Les partides incloses en un pressupost són públiques. Els consellers el tenen a disposició, el treballen, l'esmenen. En cap cas hem tingut cap referència en aquest sentit, ni jo he notat aquest escalf i aquest suport del Grup Socialdemòcrata per impulsar. És més, com bé li deia abans, al 2019 jo rebia una resposta tot just arribant... una pregunta, perdó, tot just arribant al Ministeri qüestionant fortament el projecte i la participació.

Sí que recullo el quant en quant a estudiar els models. Hi havia un model, que és el que es va implementar i és que es va anar seguint durant cinc edicions. Reflexionar sobre aquesta participació era molt important a l'arribada, com ho era també replantejar altres projectes i donar un full de ruta i un pla estratègic per poder anar seguint i, com vostè deia, disposar d'un document més enllà dels governs i dels ministeris i els ministres que poguessin ser en aquell lloc. Per tant, és la funció que estem acomplint; és la que no vam trobar feta en aquell moment i es va contenir —aquest cop en el programa electoral de Demòcrates— com un projecte estratègic: elaborar aquest Llibre blanc i, de resultes, doncs dotar accions i disposar d'un pla estratègic a poder seguir.

I, per tant, en cap cas s'ha operat amb ànim de no donar la cara ni molt menys. Hem treballat fort. Es continua buscant aquest reguitzell de certàmens que puguin també oferir un espai de projecció dels nostres artistes. La diplomàcia cultural és una d'aquelles ocasions i d'aquells projectes que permet als nostres artistes sortir fora i fer-ho de la mà de les nostres ambaixades i dels espais que té Andorra a l'estranger. I això penso que vostè també n'és coneixedora.

La Sra. síndica general:

Vagi acabant, senyora Riva.

La Sra. Sílvia Riva:

Disculpi...

Però en tot cas, estem a disposició també de recollir les aportacions perquè la reflexió és oberta a tothom.

Gràcies, senyora síndica.

La Sra. síndica general:

Gràcies, senyora ministra.

Desitja repreguntar, senyora Vela?

La Sra. Susanna Vela:

Sí.

La Sra. síndica general:

Primera repregunta, endavant.

La Sra. Susanna Vela:

Sí, gràcies, senyora síndica.

Primer, dir-li que sí que vam preparar una proposta d'esmena al pressupost del 2021, posant uns diners perquè no existia ni un euro al pressupost. I sí que vam posar 25.000 euros perquè, com a mínim, es pogués valorar l'anàlisi, aquest estudi que ja hauria d'estar fet. És a dir, com ha dit el conseller Alís, no sé, les coses triguen molt a analitzar-se i a valorar-se. És a dir, tampoc cal entretenir-se tant en coses que són bastant més senzilles que això. Però bé, només era per dir-li que sí que ens vam preocupar i ens vam ocupar.

Li voldria demanar quins són els passos que ha fet el Ministeri per a què els nostres artistes puguin participar en altres mostres d'art similars o en quins projectes s'està treballant, però m'agradaria que ho pogués concretar.

Gràcies, senyora síndica.

La Sra. síndica general:

Gràcies, senyora Vela. Senyora Riva.

La Sra. Sílvia Riva:

Gràcies, senyora síndica.

En el sentit de l'esmena també em referia a l'esmena del pressupost 22. Hi ha una petita partida destinada a aquest estudi i els equips podran aviat fer-ne ús i passar a treballar-la. I en el cas del 2021, quan em referia a una esmena, en parlo almenys d'una esmena que pogués ser equivalent a les partides pressupostàries que es destinen, vostè sap, havent-nos assegut també aquestes responsabilitats, d'un cost on aproximadament de manera anual s'hi destinaven entre 100 i 150.000 euros en el pressupost de Cultura i, per tant, l'edició dels dos pressupostos —perquè es repartia el pes i el cost del projecte en els dos exercicis, és a dir, aquell en el que tenia lloc el certamen i el previ—, per tant ascendien a un prop de 300.000 euros. És una suma considerable. Estem contents d'invertir-la quan realment avaluem i veiem que és una opció decidida, una opció que realment porti el valor afegit al que em referia abans. I cregui'm que de seguida que tinguem tota aquesta

informació i que també pot participar, com sempre dic, del treball i del seguiment que fem... Ben aviat tenim una altra reunió per tornar a compartir el seguiment d'aquest pla estratègic. Podrà valorar, però pensem que hem d'actuar de forma molt responsable amb aquest import i en aquestes partides pressupostàries.

Gràcies, senyora síndica.

La Sra. síndica general:

Gràcies. Senyora Vela, segona repregunta.

La Sra. Susanna Vela:

Sí, gràcies, senyora síndica.

Bé, pel que veig, és a dir, no té ganes de contestar. És a dir, no sabem quins passos s'han fet. Haurem d'esperar, doncs, aquest pla estratègic quan ens el puguin presentar. Pel que fa als ajuts o als programes que s'ofereixen a la creació artística, doncs m'agradaria saber: quins són? Quanta gent s'està beneficiant? També voldria saber si aquesta reflexió del Pla estratègic o de qui sigui, si està previst convocar un tipus de programes com els que ja comptem per les beques esportives d'alt rendiment d'Andorra.

Gràcies, senyora síndica.

La Sra. síndica general:

Gràcies, senyora Vela. Senyora Riva.

La Sra. Sílvia Riva:

Gràcies, senyora síndica.

Però és difícil. No és manca de ganes; és dificultat en aquest temps de donar-li una explicació i una relació exhaustiva de tot i dels programes que he esmentat abans, però que si vol que els hi detalli, ho puc fer en un altre moment. Podem trobar una... fer una trobada o, fins i tot, promoure una compareixença legislativa sense cap problema. Perquè, de fet, les aportacions que han sorgit en l'elaboració del Pla estratègic són moltes. Una d'elles sí que és aquesta que vostè apuntava de disposar de beques artístiques i en la formació artística, perquè és l'arrel, és l'origen, allà, on la formació dels nostres artistes puguem incidir perquè després es puguin preparar per participar de certàmens tan exigents com és el de la Biennal de Venècia. Per tant, aquest sí que li puc afirmar que és un d'aquells programes que està inclòs i que hem rebut retorn dels col·lectius i que és fortament demandat.

Gràcies, senyora síndica.

La Sra. síndica general:

Gràcies, senyora ministra.

Tercera repregunta, senyora Vela.

La Sra. Susanna Vela:

Sí, gràcies, senyora síndica.

Bé, agrair-li, senyora ministra, si ens pot facilitar aquestes dades o podem fer una compareixença, el que millor cregui convenient. Davant de la informació que ara no ens pot donar, m'agradaria saber per què a les declaracions de la directora de Promoció Cultural va parlar de moltes fires d'art que són on participen bàsicament galeries privades. I davant d'això voldria saber: les galeries d'art del nostre país, quines subvencions compten per poder participar en aquestes fires que estan destinades a galeries en el circuit de l'art contemporani; i si hi ha alguna partida pressupostària destinada a enguany.

Gràcies, senyora síndica.

La Sra. síndica general:

Gràcies senyora Riva.

La Sra. Sílvia Riva:

Gràcies, senyora síndica.

En el cas de les galeries d'art, que vostè pregunta concretament, dir-li que va ser també en època de pandèmia quan vam començar a treballar el projecte de "La cultura no s'atura", quan es va comptar amb elles com a part del sector privat coadjuvador de la promoció cultural del país i van ser els primers que van detectar que seria interessant fomentar una associació entre els mateixos a l'hora i com a primer pas a l'hora d'organitzar una participació en fires. Aquest va ser el resultat d'una de les reunions que vam mantenir des del Ministeri amb el conjunt de galeries. A partir d'aquí hem sabut i hem tingut la bona notícia de la implantació de dos o tres galeries més, després de transcorregut aquest any i mig de temps, i esperem retorn sobre si hi ha aquesta voluntat d'organització en el marc d'una associació i, per tant, poder treballar la participació en aquestes fires. Actualment no hi ha cap partida pressupostària fins poder definir quina seria la fira elegida i quins serien els participants i estimar d'alguna manera els costos.

Gràcies, senyora síndica.

La Sra. síndica general:

Gràcies, senyora Riva.

Desitja fer la darrera repregunta? Endavant, senyora consellera.

La Sra. Susanna Vela:

Gràcies, senyora síndica.

Potser no és una repregunta. Simplement tornar a demanar que el Ministeri reflexioni, valori i posi tot l'amor, per dir-ho així, per a què un projecte d'aquestes característiques no es deixi a la cuneta, com es diu. Perquè una cosa no treu l'altra, és a dir, que s'inverteixi en projectes com "La cultura no s'atura" no treu el perquè de continuar treballant pels artistes i per la cultura, al final, del nostre país i el nostre patrimoni cultural. Per tant, no escatimin ni una estona de reflexió ni un euro per continuar aquesta presència del nostre país i dels nostres artistes a la Biennal de Venècia.

Gràcies.

La Sra. síndica general:

Gràcies.

Senyora Riva, desitja respondre?

La Sra. Sílvia Riva:

Gràcies, senyora síndica.

Recullo, per tant, la seva aportació i cregui'm que si una cosa no hem parat de fer, malgrat la pandèmia inclosa, és treballar pel sector cultural, recollir els seus... les seves aportacions, vehicular-les i trobar els millors mecanismes per promoure. I recordem també que aquí tenim tots l'assignatura pendent de l'Estatut de l'Artista, que també serà una eina més que ajudarà a promoure el sector, a activar-lo i fer-lo més fort.

Moltes gràcies, senyora síndica.

La Sra. síndica general:

Gràcies, senyora ministra.

Senyor Sánchez, la seva repregunta.

El Sr. Carles Sánchez:

Gràcies, senyora síndica.

Senyora ministra, jo recordo aquella reunió. Precisament també hi era, com a membre de la Comissió. I recordo que li vam demanar precisament el que li demanava la senyora Vela i amb tot el carinyo del món, si es vol, de cuidar aquest projecte, de tenir-lo en compte, de no deixar-lo enrere, era el que justament li vam demanar en aquella ocasió. Però també coincidim en un altre punt, i és que Venècia no ho és tot, certament, tot i que és un projecte molt important; vull deixar-ho ben clar.

Ens parlava de la promoció exterior o de l'acció exterior que fa el Ministeri pels artistes d'Andorra. Jo li vull plantejar la primera repregunta, que és en relació amb quantes exposicions s'han dut a terme d'artistes andorrans a l'exterior. Amb les ambaixades, certament, aquest programa de diplomàcia cultural, i sense les ambaixades també. És a dir, quantes exposicions? Aproximadament, evidentment.

Gràcies, senyora síndica.

La Sra. síndica general:

Gràcies, senyor conseller.

Senyora Riva.

La Sra. Sílvia Riva:

Gràcies, conseller, i celebro que tingui aquest record i que refermi aquest compromís que té el Ministeri de no centrar en aquesta única acció tots els seus projectes de promoció del sector cultural, i que aquest n'és un important, però que n'és un. I per tant, això li agraeixo.

Quant a la reunió i les conclusions que en vam extreure, hi estic d'acord. He de cuidar, doncs, aquest i tots els projectes que estem treballant. I la diplomàcia cultural no només se centra en l'àmbit de les arts plàstiques: actualment hem tingut l'ocasió de treballar projectes molt més pròxims al sector de les lletres i l'intercanvi en aquest sentit. Però tenim un context complicat. La pandèmia encara ha posat de manifest aquesta dificultat a l'hora de sortir fora, de sortir a l'exterior i és difícil poder comptabilitzar. És a dir, exposicions, a fora, no n'hem tingut cap quant als arts plàstiques, però sí que li podré detallar, en compareixença, tots els projectes que s'han treballat conjuntament amb el Ministeri d'Exteriors i les ambaixades on artistes andorrans han tingut presència a l'estranger. Que aquest sí que n'és i ho podran veure, i estic segura que ja han vingut i han tingut retorn d'alguns dels artistes que hi han participat.

Però, en qualsevol cas, esperem que amb la millora de la situació, almenys quant a la pandèmia respecta, ens permeti treballar més decididament i establir amb més certesa quines són les participacions que podem fixar en el calendari i en l'agenda. I creguin que no tindrem cap mena de dubte en poder compartir i donar-los tota classe de detalls.

Gràcies, senyora síndica.

La Sra. síndica general:

Gràcies, senyora Riva. Desitja repreguntar, senyor Sánchez?

La segona.

El Sr. Carles Sánchez:

Gràcies, senyora síndica.

Bé, potser la meva segona repregunta reitera alguna de les preguntes que li ha fet la companya Vela respecte a aquests mecanismes de promoció exterior, aquests mecanismes d'acció exterior que de ben segur es preveuen a l'estratègia, però que ens pugui avançar quins són aquests mecanismes; quina manera té el Ministeri o preveu el Ministeri de donar suport als artistes d'Andorra; i, sobretot, com es facilita la part de després de Venècia, és a dir, com es facilita que els artistes puguin exposar. Jo parlo de les arts plàstiques perquè la

fira Biennial, que compet a la pregunta, va al torn d'aquests projectes d'una forma transversal també, però va al torn de projectes d'arts plàstiques. Quina és aquesta estratègia general per a l'acció exterior i per a què els artistes andorrans puguin exposar a fora, puguin participar en diferents fires, ja siguin més locals, ja siguin internacionals? Quina és aquesta estratègia?

Gràcies, senyora síndica.

La Sra. síndica general:

Gràcies, senyora Sánchez.

Senyora Riva.

La Sra. Sílvia Riva:

Gràcies, senyora síndica.

Aquest va ser un dels elements que vam sotmetre a consideració ja que, quan vam estudiar el projecte, vam detectar que un cop acabada l'edició no hi havia seguiment més enllà del comissariat que havia efectuat el professional respecte de l'artista durant la celebració del certamen. Llavors aquí cal incidir i cal assegurar aquest seguiment i aquesta promoció. Evidentment els artistes, com a professionals del seu àmbit, també tenen una part decidida a implementar en el decurs de la seva obra, de la seva activitat. Pot haver un acompanyament, però en cap cas tampoc hi pot haver una tutoria per part del Ministeri en aquest sentit. Per tant, aquest sí que és un element que també està sota estudi perquè, efectivament, la participació a la Biennial compleixi l'objectiu, que és que després se segueixin tota una concatenació d'ocasions d'exposar, de crear negoci entorn la producció artística d'aquell participant en el certamen. I aquest és un dels elements que, quan es va posar en marxa el projecte, no vam poder detectar que hi fos present en el full de ruta de participació. Per tant, és un dels elements que calia implementar per poder seguir i que no havia estat així des de la seva posada en marxa.

Gràcies, senyora síndica.

La Sra. síndica general:

Gràcies, senyora ministra.

No havent-hi més punts a l'ordre del dia, s'aixeca la sessió.

Bona tarda.

(Són les 17.58h.)

Llistat de preguntes al Govern amb resposta oral disponibles per a la sessió del dia 17 de març del 2022

1- Preguntes amb resposta oral del Govern presentades pel M. I. Sr. Pere López Agràs, president del Grup Parlamentari Socialdemòcrata, per escrit de data 1 de març del 2022, **relatives a les declaracions efectuades pel Raonador del Ciutadà sobre la problemàtica amb els preus dels pisos de lloguer**, (E-151-2022)).

2- Preguntes amb resposta oral del Govern presentades pel M. I. Sr. Pere López Agràs, president del Grup Parlamentari Socialdemòcrata, per escrit de data 7 de març del 2022, **relatives a les tarifes de les places públiques als centres socio-sanitaris**, (E-177-2022).

3- Preguntes amb resposta oral del Govern presentades per la M. I. Sra. Susanna Vela Palomares, consellera general del Grup Parlamentari Socialdemòcrata, per escrit de data 7 de març del 2022, **relatives a la participació d'Andorra a la Biennal d'art de Venècia**, (E-178-2022).

Diari de Sessions del Consell General

Carrer de la Vall, 9-13 – AD500 Andorra la Vella – Principat d'Andorra – Tel. (376) 877877 – www.consellgeneral.ad

Dipòsit legal: AND.342-2021